

การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาใน
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี
FACTOR AFFECTING STUDENTS FOR CHOOSING PRIVATE
VOCATIONAL SCHOOLS IN UDONTANEE PROVINCEE

นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร
MR.TAWEESUK BOALHOPET

T030993

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974-622-152-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**FACTOR AFFECTING STUDENTS FOR CHOOSING PRIVATE
VOCATIONAL SCHOOLS IN UDENANEE PROVINCEE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE MASTER
OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1998

ISBN 974-622-152-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
จังหวัดอุดรธานี

นักศึกษา

นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. สมพร ไชยะ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. สุวิศักดิ์ อุดมโภชน์

ระดับการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2541

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี 5 โรงเรียน จำนวน 951 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณของ Stepwise ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก คือ ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านคุณภาพของโรงเรียน และด้านรายได้และอาชีพตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านความจำเป็น
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ใน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า

2.1 ความจำเป็น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสถานศึกษาและประเภทวิชา
ที่เลือกเรียน คุณภาพของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับสถานศึกษาที่เลือกเรียน
บุคคลที่เกี่ยวข้องและ คุณภาพของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบกับประเภทวิชาที่เลือก
เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ

2.2 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่าง
อุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี คือ ความจำเป็น คุณภาพของ
โรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ เกียรติยศชื่อเสียง ตามลำดับ

2.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัด
อุดรธานี คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความสนใจและ
เหตุผลส่วนตัว

Thesis Title	Factors Affecting Students' for Choosing Vocational Education Program in Private Vocational School in Udonthani Province .
Student	Mr. Taweesak Baolorpet .
Thesis Advisor	Assit.prof. Dr. Somporn Chaiya .
Thesis Co- advisor	Dr. Sawat Udompoch.
Level of Study	Master of Industrial Education in Vocational Administration King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1998

Abstract

The purpose of this research was to study of the factors and correlation affecting Vocational Certificate Students' for choosing Vocational Education Program in Private Vocational School in Udonthani Province. The samples of this study were 951 students who enrolled in first year at Vocational Certificate level of five Private Vocational School in Udonthani Province. The tool used was a questionnaires about factor affecting for choosing Vocational Education Program in Private Vocational School. The statistical use collected data was then computed by using percentage, means, standard deviation Correlation and Stepwise Regression.

The findings were :

1. Work type and Progressiveness, Prestige and Reputation, Interests and Personal Reasons, School Quantity, and Income and Profession were factors affecting for choosing Vocational Education Program in Private Vocational School in Udonthani Province at high level, and Person and Necessary was at moderate level.

2. Analysis of factors and correlation affecting Vocational Certificate Students' for choosing Vocational Education Program in Private Vocational School ; the result revealed as follow :

2.1 Necessary was significantly correlated with Private Vocational School and Educational Program (at 0.01) ,School Quantity was significantly correlated with Private Vocational School (at 0.01) , Concerned Person and School Quantity was directly opposite correlated with Educational Program (at 0.01).

2.2 Factors affecting Vocational Certificate Students' for choosing in Commercial Program and Industrial Program was Necessary, School Quantity, Concerned Person , and Prestige and Reputation.

2.3 Factors affecting Vocational Certificate Students' for choosing Private Vocational School was Necessary, School Quantity, Concerned Person , Interests and Personal Reasons.

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ และ ดร.สวัสดิ อุดมโกชน์ ที่ได้ให้ความกรุณาในการแนะนำช่วยเหลือในข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ รวมทั้งให้กำลังใจติดตามความก้าวหน้าในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อาจารย์โอวาท พูลศิริ อาจารย์อัฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จรัส สุदानิช อาจารย์พินิจ ศุภวัฒน์ อาจารย์จิตต์ อิศริย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภศักดิ์ บุตรดีสุวรรณ และ ดร.พจนา ว่องตระกูล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนช่างกลอุดรธานี โรงเรียนอุดรพาณิชย์การช่างกล โรงเรียนเทคนิคอุดรอำนวยศิลป์ โรงเรียนเทคนิคพาณิชย์การสันตพล โรงเรียนปาลีเทคนิคอุดรธานี โรงเรียนภูมิสิทธิ์พาณิชย์การ โรงเรียนพาณิชย์การขอนแก่น และโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์จงจิตต์ พุทธเจริญ นางนิตา เบ้าหล่อเพชร บุตรีตาทุกคนและนางสาวปณิดา กลิ่นผลา ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานด้านการวิเคราะห์และจัดพิมพ์ จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ทุนบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์

ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IV
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
ทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	7
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	10
หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา.....	13
การอาชีวศึกษากับการพัฒนาคนในแผนฯ 8.....	16
การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา.....	17
การประชาสัมพันธ์ชุมชน.....	19
การแนะแนวการศึกษา.....	21
การเลือกอาชีพของบุคคล.....	23
มูลเหตุจูงใจในการศึกษาและเลือกอาชีพของนักเรียน.....	25
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	65
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	65
ผลการวิจัย.....	66
การอภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	81
ข้อเสนอแนะในการไปใช้.....	81
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	88
ประวัติผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนสถานศึกษา จำแนกตามกองสถานศึกษา.....	3
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน.....	35
3	จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ตามนักเรียนและได้รับคืน จำแนกตามโรงเรียน.....	39
4	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	43
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อ การเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน จังหวัดอุดรธานี.....	46
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อ การเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน ในจังหวัดอุดรธานีด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	47
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อ การเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน จังหวัดอุดรธานี ด้านรายได้และอาชีพ.....	48
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการ เลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัด อุดรธานีด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว.....	49
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อ การเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน จังหวัดอุดรธานี ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง.....	50
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผล ต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ใน จังหวัดอุดรธานี ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ด้านความจำเป็น.....	52
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของโรงเรียน.....	53
13	แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ที่มีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี	55
14	แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชา และสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี.....	57
15	แสดงลำดับองค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียน ประเภทพาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี.....	59
16	แสดงลำดับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี.....	60
17	แสดงลำดับองค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี.....	62
18	แสดงลำดับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี.....	63

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการจัดการศึกษาวิชาชีพ รับผิดชอบโดยหลายหน่วยงานทั้งหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน แต่เป็นที่ยอมรับกันว่ากรมอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาทั้งแรงงานกึ่งฝีมือ และแรงงานระดับฝีมือหากพิจารณาในแง่ปริมาณแล้ว จะเห็นว่าปริมาณร้อยละ 50 ของกำลังคนที่ป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปีเป็นผู้สำเร็จจากสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่บทในการจัดการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลายสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต จากการศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าโครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตในสาขาอุตสาหกรรมบริการและการเกษตรสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น จะทำให้มีความต้องการกำลังคนในระดับสูงมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับที่มีการศึกษาสูงกว่าขั้นพื้นฐานตลอดจนกำลังที่มีฝีมือช่างเทคนิคระดับกลางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาถึงการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะ 5 ปี ที่ผ่านมา พบว่ายังคงมีปัญหาสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการกระจายโอกาสและการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาแก่กลุ่มคนที่ด้อยโอกาส คนพิการ แรงงานสตรี ตลอดจนกระบวนการพัฒนาคุณภาพของครูอาจารย์ การกระจายอำนาจการบริหารยังขาดความยืดหยุ่นและการระดมสรรพกำลังเพื่อจัดการศึกษาให้เกิดความเสมอภาค ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและโครงสร้างความต้องการกำลังคนของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการผลิตกำลังคน จะต้องตอบสนองให้ทันหากกำลังคนในสาขาขาดแคลนยังมิได้รับการตอบสนอง และความรู้ความสามารถของกำลังคนยังมิได้รับการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับความต้องการแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมอาจได้รับการกระทบกระเทือนได้

จากเป้าหมายการรับนักเรียนในแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) ของกรมอาชีวศึกษา การรับนักศึกษาในระบบ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปี 2539 มีเป้าหมายรับนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 246,288 คน โดยแยกดังนี้

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม	จำนวน	142,333	คน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	จำนวน	61,502	คน
ประเภทวิชาคหกรรม	จำนวน	21,112	คน
ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม	จำนวน	11,379	คน
ประเภทวิชาเกษตรกรรม	จำนวน	9,962	คน

สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา นอกจากจะจัดการศึกษาในระบบแล้ว ยังจัดการศึกษานอกระบบอีกด้วย โดยมีการจัดฝึกอบรมวิชาชีพในประเภทวิชาต่าง ๆ เช่น เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม และศิลปกรรม ในหลายรูปแบบ ตามความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ในปี 2539 มีเป้าหมายรับนักเรียนเพื่อฝึกอบรม ในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ประมาณ 359,690 คน แต่เมื่อสิ้นแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษาแล้ว จะมีเป้าหมายรับนักเรียนนักศึกษาได้ไม่น้อยกว่า 1,560,850 คน

ในปีการศึกษา 2538 ที่ผ่านมา กรมอาชีวศึกษามีเป้าหมายการรับนักเรียนนักศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1 และในปีงบประมาณ 2539 จะเปิดสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพิ่มเติมอีก จำนวน 40 แห่ง

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนสถานศึกษา จำแนกตามกองสถานศึกษา ปีการศึกษา 2538

กองสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา		
	เปิดสอน	ยังไม่เปิดสอน	รวม
กองวิทยาลัยเทคนิค	78	1	79
กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา	40	-	40
กองวิทยาลัยเกษตรกรรม	47	-	47
กองการศึกษาอาชีวะ	53	8	61
รวม	218	9	227

ที่มา : กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากเป้าหมายการรับนักเรียนของโรงเรียนและวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษานั้นยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเรียนด้านอาชีวศึกษาได้เพียงพอ กรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดการศึกษาระบบทวิภาคขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในสมัยปัจจุบันที่มุ่งเน้นขยายปริมาณการผลิตบุคคลด้านอาชีวศึกษาให้ยืดหยุ่นหลากหลายขึ้น

การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้มนุษย์มีชีวิตที่ดีได้ เพราะการอาชีวศึกษาเป็นการผลิตคนให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพเพื่อพัฒนาประเทศชาติและสังคม และในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของประเทศนั้น จะเห็นว่าแม้รัฐจะพยายามจัดให้มาเพียงใดก็ตาม รัฐก็ไม่สามารถจัดได้เพียงพอต่อความต้องการของบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลยังขาดแคลนงบประมาณและมีผู้ต้องการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของภาคเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของชาติได้เป็นอย่างดี

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในภาคเอกชนนั้นได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2498 โรงเรียนแห่งแรกคือ โรงเรียนอาชีวศึกษาดอนบอสโก เป็นโรงเรียนของมิชชันนารี รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 7 เรียนต่อ ม.ศ. 1 ถึง ม.ศ. 6 สายอาชีพสำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษาที่เปิดรับนักเรียนที่สำเร็จชั้น ม. 3 เข้าเรียนต่อเป็นแห่งแรกคือ โรงเรียนพาณิชย์การวิทยา เดิมเปิดสอนหลักสูตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง ปัจจุบันสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเฉพาะรอบบ่าย (ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ, 2507 : 683) การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของเอกชนจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2517 : 16-17)

1. โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาที่ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนอยู่ 5 ประเภทดังนี้

- 1.1 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- 1.2 ประเภทวิชาคหกรรม
- 1.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 1.4 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม
- 1.5 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

2. โรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาที่ใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอง โดยขออนุมัติหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ สอนวิชาชีพต่าง ๆ คือ

- 2.1 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เช่น
  - บัญชี
  - เลขานุการ ชวเลข
  - พิมพ์ดีด ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
  - ธุรกิจ ธนาคาร โรงแรมและการท่องเที่ยว

2.2 ประเภทวิชาช่างทั่วไป

- ช่างเสริมสวย
- ช่างตัดเสื้อ
- ช่างประดิษฐ์วัสดุด้วยมือ
- ช่างเย็บปักถักร้อย

2.3 ประเภทวิชาช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ เช่น

- ช่างวิทยุ โทรทัศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่างเครื่องเย็บ ตู้เย็บ
- ช่างเครื่องยนต์ ขับรถยนต์

2.4 ประเภทวิชาเกษตร

2.5 ประเภทวิชาอื่น ๆ เช่น

- การออกแบบ
- การประกอบแว่น
- โหราศาสตร์
- ผู้ช่วยพยาบาล
- การประกอบอาหาร การประสมเครื่องดื่ม

จากสถิติจำนวนนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการรับนักศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ตามเป้าหมายเมื่อสิ้นแผนพัฒนาอาชีวศึกษาฉบับที่ 7 ของกรมอาชีวศึกษา จะมีนักศึกษาไม่น้อยกว่า 1,560,850 คน ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการรับนักศึกษาของภาคเอกชน เพราะนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดใกล้เคียง มีสถิติการจบการศึกษาไม่เพิ่มขึ้นมากนัก แม้รัฐบาลจะเปิดขยายการศึกษาภาคบังคับเพิ่มขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา แต่ก็เป็นการสนองตอบผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ห่างไกลให้มีโอกาสในด้านการศึกษาสูงขึ้น แต่ศักยภาพในการที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษานั้น ยังไม่มีเพียงพอถึงแม้รัฐบาลในปัจจุบันจะมีเงินกองทุนให้กู้เพื่อการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ยากจนกู้ยืม แต่ก็ยังมีงบประมาณให้กู้ยืมจำกัดไม่เพียงพอต่อความต้องการ และอีกอย่างการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานีในปัจจุบัน มีสถานศึกษาทั้งในเขตอำเภอเมือง และต่างอำเภอ เพิ่มขึ้นถึง 9 โรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาของรัฐบาล และมีสถานศึกษาที่เป็นของภาคเอกชนอีก 5 โรงเรียน รวมเป็น 14 โรงเรียน ทำให้การเลือกเรียนด้านอาชีวศึกษามีการกระจายเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในการที่ทำให้จำนวนนักเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาลดลงเป็นอย่างมาก ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องทราบถึงสาเหตุอันเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในการตัดสินใจในการเลือกเรียนของนักเรียนก่อนเพื่อนำไปสู่การแก้ไข ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์และสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียน

อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอุดรธานีซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนวผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนอันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาของชาติและการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา 7 องค์ประกอบ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

ทฤษฎีและกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการทำวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตามแนวทางการวิจัยของสุนิสา เนียมเปรม (2530 : 8) ที่ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร” เมื่อ พ.ศ. 2530 ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งสถานศึกษา
2. สามารถเลือกเรียนในสาขาตามความสนใจและเหตุผลส่วนตัวที่ตนเองชอบได้
3. คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและอาจารย์ที่สอน
4. ชื่อเสียงและการจัดการบริหารของสถาบัน ในด้านสวัสดิการและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานศึกษา
5. เลือกเรียนโดยได้รับการแนะนำจากบิดามารดา ครู-อาจารย์ และเพื่อนชักจูง เฉลิมเผ่า อาจละนันท์ (2520 : 10) ทำการวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกเรียนสายอาชีวศึกษาเฉพาะโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ที่เคย

ใช้หลักสูตรมัธยมแบบประสม พ.ศ. 2520” จากผลการวิจัย ปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเลือกเรียนคือ ลักษณะงานและความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง เหตุผลส่วนตัวรายได้ และอาชีพความจำเป็นและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้นำมาแก้ไขปรับปรุงและเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ประการ คือ.

1. บุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. รายได้และอาชีพ
3. ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว
4. เกียรติยศและชื่อเสียง
5. ลักษณะงานและความก้าวหน้า
6. ความจำเป็น
7. คุณภาพของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นวิจัยเฉพาะองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ประการ คือ

- 1.1 บุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 รายได้และอาชีพ
- 1.3 ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว
- 1.4 เกียรติยศและชื่อเสียง
- 1.5 ลักษณะงานและความก้าวหน้า
- 1.6 ความจำเป็น
- 1.7 คุณภาพของโรงเรียน

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 โรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล
- 2.2 โรงเรียนช่างกลอุดรธานี
- 2.3 โรงเรียนโปลีเทคนิคอุดรธานี

2.4 โรงเรียนเทคนิคพณิชยการสันตพล

2.5 โรงเรียนเทคนิคอุดรอำวนวยศิลป์

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 951 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 อาชีพบิดา-มารดา ผลการสอบและประเภทวิชาที่เรียน เพศ รายได้บิดา-มารดา ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ประการ คือ

4.2.1 บุคคลที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 รายได้และอาชีพ

4.2.3 ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

4.2.4 เกียรติยศและชื่อเสียง

4.2.5 ลักษณะงานและความก้าวหน้า

4.2.6 ความจำเป็น

4.2.7 คุณภาพของโรงเรียน

คำนิยามศัพท์

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์ของคำในการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบ หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่จูงใจหรือชักนำให้นักเรียนเลือกเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน องค์ประกอบที่จะศึกษาได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง รายได้และอาชีพ ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศและชื่อเสียง ลักษณะงานและความก้าวหน้า ความจำเป็นและคุณภาพของโรงเรียน

2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดอุดรธานี
3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา.2539 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดอุดรธานี
4. อาชีพบิดามารดา หมายถึง บิดามารดาที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร รับจ้าง หรือประกอบอาชีพส่วนตัว
5. ผลการสอบ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับคือ ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปและต่ำกว่า 2.00 ลงมา
6. ประเภทวิชา หมายถึง ประเภทวิชาที่นักเรียนกำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม
7. บุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ครู-อาจารย์
8. รายได้และอาชีพของนักเรียน หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบอาชีพต่อวันต่อเดือน หรือต่อปี
9. ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว หมายถึง สิ่งที่ตนยอมรับว่ามีอิทธิพล ทำให้เลือกเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยส่วนตัวของตนเอง
10. เกียรติยศและชื่อเสียง หมายถึง การได้รับการยอมรับจากสังคม
11. ลักษณะงานและความก้าวหน้า หมายถึง อาชีพและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
12. ความจำเป็น หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่มีอิทธิพลให้ต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้
13. คุณภาพของโรงเรียน หมายถึง คุณภาพของเครื่องมือเครื่องจักร สื่อการสอน ครู-อาจารย์ การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของการอาชีวศึกษา
2. หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา
3. การอาชีวศึกษากับการพัฒนาประเทศ
4. กรมอาชีวศึกษากับพัฒนาคนในแผนฯ 8
5. การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา
6. การประชาสัมพันธ์ชุมชน
7. การแนะแนวการศึกษา
8. การเลือกอาชีพของบุคคล
9. มลเหตุจูงใจในการศึกษาและเลือกอาชีพของนักเรียน

การอาชีวศึกษาและความหมาย

ปกรณ สุทธิปการ (2531 : 30) ได้กล่าวถึงนิยามของอาชีวศึกษาไว้อย่างกว้างขวางว่า

การอาชีวศึกษา มีคำนิยามได้หลายอย่าง ขึ้นอยู่ว่าผู้นิยามนั้นจะเป็นผู้รับผิดชอบในการศึกษา พ่อค้า นักอุตสาหกรรม ราชการ บริการ จัดหางาน หรือวงการอื่น ๆ พจนานุกรมได้ให้คำจำกัดความว่า "Occupation" ไว้ว่า "ธุรกิจหลักที่เป็นอาชีพตลอดชีวิตของคนๆ หนึ่งหรือสิ่งที่ทำให้ไม่ว่าง หรือการทำงาน" และให้คำจำกัดความของคำ "Education" ไว้ว่า "กรรมวิธีการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะ จิตใจ อุปนิสัย และวิจรรณญาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาอาชีพ"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

'Occupation education" ซึ่งขอแปลว่า "อาชีวศึกษา" จึงเป็นกรรมวิธีของการพัฒนาชีวิตในหน้าที่ ซึ่งจะให้คุณคคนหนึ่งมีอุปนิสัย ความสามารถ ทักษะวิจารณ์ญาณ และลักษณะประจำตน เพื่อไม่อยู่ว่าง มีตำแหน่งหน้าที่การงาน และช่วยค้ำจุนจรจรโลงสังคมอย่างมีประโยชน์และเพิ่มพูนผลิตผล ในการพัฒนาโครงการศึกษาหลักสูตร แต่ละหลักสูตรจะต้องมีลักษณะเฉพาะในด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการฝึกอบรม การที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงและแผ่ขยายกว้างขวาง จึงจำเป็นต้องนิยามคำว่า "อาชีวศึกษา" ให้ชัดเจนและกว้าง คำนิยามที่กว้างที่สุด จะเป็นการรวมการศึกษาที่สัมพันธ์กับลักษณะงานการเตรียมคน การบรรจุคนเข้าลงตำแหน่งตลอดชีวิต ได้บริบูรณ์

นอกจากคำนิยามที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีนักการศึกษาอื่น ๆ อีกมากมายได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษา ไว้คือ

Harris (1960 : 1550) อ้างโดย สงวนพงษ์ ชวนชม (2534 : 43) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาไว้ว่า 'การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อประกอบอาชีพตามความพอใจแต่ละบุคคล และเพื่อสนองความต้องการของสังคม การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเฉพาะซึ่งแยกจากการศึกษาสายสามัญ'

Webster (1961 : 2561) อ้างโดย จริพจน์ สุนทรนิษฐ์กุล (2533 : 7) ได้ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาสำหรับอาชีพเฉพาะในด้านเกษตรกรรม การค้าหรืออุตสาหกรรม โดยเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนทฤษฎี และปฏิบัติเป็นการจัดในระดับเตรียมอุดมศึกษา ในแผนพาดิษยกรรม และแผนช่างเทคนิค และโดยสถาบันของวิทยาลัยที่ตั้งขึ้น เช่น วิทยาลัยเกษตรกรรม โรงเรียนช่างวิศวกรรม หรือ สถาบันเทคนิคต่าง ๆ

Good (1973 : 645) อ้างโดย สวงวนพงษ์ ชวนชม ได้กล่าวถึงความหมายของการอาชีวศึกษาว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาระดับต่ำกว่าวิทยาลัย โปรแกรมหนึ่งในการที่จะเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกอาชีพ ในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะหรือเพื่อยกระดับแรงงานลูกจ้าง รวมทั้งการศึกษาด้านการค้า อุตสาหกรรม สุขภาพ เกษตรกรรม ธุรกิจและคหกรรม ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐ

ธนู แสงศักดิ์ (2517 : 1-2) ได้กล่าวถึงความหมายของการอาชีวศึกษาในลักษณะที่ใกล้เคียงกันว่า

การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาวิชาแขนงหนึ่งแขนงใดที่ช่วยให้คนเราออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว การอาชีวศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้า

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาให้หลากหลายแนวความคิดความเชื่อและอื่น ๆ แล้ว

เมธี ปิลันธนานนท์ (2535 : 14) ได้สรุปความหมายน่าสนใจและน่ายึดถือไว้ว่า

การอาชีวศึกษานั้นควรจะเริ่มสำหรับนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ชั้นมัธยมตอนต้น ด้วยการพัฒนาหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษารวมทั้งวัสดุอุปกรณ์การสอน ให้เอื้ออำนวยต่อนักเรียนดังกล่าว โดยมุ่งทักษะในงานอาชีพ สร้างความเข้าใจและความสามารถใช้สติปัญญาในการสร้างแนวความคิดความเชื่อด้วย

หลักพื้นฐานของการอาชีวศึกษา

เมธี ปิลันธนานนท์ (2535 : 3) ได้กล่าวหลักการพื้นฐานของการอาชีวศึกษาว่าหลักพื้นฐานในการจัดการอาชีวศึกษานั้นจะต้องประกอบด้วยหลักสำคัญใหญ่ ๆ 6 ประการ คือ

1. การอาชีวศึกษาเป็นเศรษฐศาสตร์การศึกษา เพราะมันเป็นสะพานเชื่อมต่อถึงความต้องการของตลาดแรงงาน กับความพยายามให้เศรษฐกิจของประเทศเข้มแข็ง
2. การอาชีวศึกษา สามารถสร้างคนให้มีความสามารถในตลาดแรงงานได้ด้วยการพัฒนาความสามารถของบุคคลให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน อันถือได้ว่าเป็นเครื่องมือของการผลิตต่าง ๆ
3. การอาชีวศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างผลผลิตให้สนองตอบจุดประสงค์สูงสุดของระบบเศรษฐกิจ
4. การอาชีวศึกษาที่ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจะเป็นการเตรียมตัวบุคคลที่จะเริ่มต้นเข้าสู่ตลาดแรงงาน
5. การอาชีวศึกษาจะต้องชี้แนะและสนองต่อความต้องการกำลังคนในชุมชนได้
6. การอาชีวศึกษาควรได้รับการประเมินบนพื้นฐานของความมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2526 : 3) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการอาชีวศึกษาในลักษณะที่คล้ายคลึงกันว่า ไม่ว่าจะการอาชีวศึกษาจะผลิตกำลังคนในระดับใด เพื่อป้อนแรงงานส่วนไหนการอาชีวศึกษาจะต้องยึดหลักพื้นฐานที่สำคัญสองประการ คือ

1. ผู้สอนและผู้เรียนทางอาชีวศึกษาจะต้องเป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และเข้าใจบทบาทสำคัญของการอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ จึงต้องจัดดำเนินการ ภายใต้หลักการและความมุ่งหมายของการให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย และทิศทาง
2. การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ฉะนั้นโปรแกรมอาชีวศึกษาแขนงต่าง ๆ

จึงต้องจัดดำเนินการภายใต้หลักการ และความมุ่งหมายของการ
ให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำงาน และมีงานทำตามที่ได้ศึกษาอบรมไป
จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย และถูกต้อง

การอาชีวศึกษากับการพัฒนาประเทศ

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับต่าง ๆ กันตามความ
ต้องการของท้องถิ่น สังคม และตลาดแรงงาน การผลิตที่มุ่งคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการ
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศไทย จากการศึกษาแนวโน้มทางด้านเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ พบว่า โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตในสาขา
อุตสาหกรรมบริการ และการเกษตรสมัยใหม่ยิ่งขึ้น จะทำให้มีความต้องการกำลังคนในทาง
ระดับสูงเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับพื้นฐาน เช่น กำลังคนที่มีผลฝีมือ
ช่างเทคนิคและกำลังคนในระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จตุฎฐ ชูลาภ (2534 : 329) ได้กล่าวถึงการผลิตกำลังด้านอาชีวศึกษา เพื่อนำไปสู่การ
พัฒนาประเทศ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้คือ

1. ช่างกึ่งฝีมือ (semi-skilled word) จัดเป็นผู้มีความรู้ชั้น
พื้นฐานของงานช่างสามารถปฏิบัติงานช่างได้ แต่ไม่จำเป็นต้องมีฝีมือ
ได้แก่พวกฝึกงานระยะสั้น โดยไม่ต้องการความรู้ทางทฤษฎี หรือพวก
ประเภทแรงงานที่ปฏิบัติงานมีประสบการณ์ก็สามารถเป็นช่างกึ่งฝีมือ
ได้ เช่น พันไดนาโม เดินสายไฟ
2. ช่างฝีมือ (skilled word) มีความรู้ในด้านการทำงานเป็น
อย่างดี มีความละเอียดรอบคอบให้คุณภาพในผลงาน มีความรักและ
อดทนต่องานช่าง ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นเวลานาน จนเกิด
ความชำนาญ มีความรู้ทางทฤษฎีบ้างเพียงเพื่อนำไปเสริมงาน ปฏิบัติ
เช่น งานช่างไฟฟ้า รู้เรื่องกฎของไฟฟ้า หรือในงานเครื่องยนต์ รู้เรื่อง
การวัดกำลังอัด และการใช้เครื่องมือ รู้เรื่องแรงสำหรับงานก่อสร้าง
เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องรู้เรื่องคณิตศาสตร์เบื้องต้นและวิทยาศาสตร์
พื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ช่างเทคนิค (Technician) เป็นช่างระดับอนุปริญญาหรือระดับเทคนิคทำหน้าที่รองลงมาจากระดับปริญญาตรี หน้าที่ของช่างเทคนิค เป็นผู้ควบคุมดูแลการทำงานของช่างฝีมือ คอยให้คำปรึกษาและแนะนำมีความรู้เรื่องงานปฏิบัติเป็นอย่างดี โดยต้องมีความรู้ในทฤษฎีช่างมากพอที่จะแก้ปัญหาทางงาน ปฏิบัติของช่างฝีมือแต่อาจไม่จำเป็นต้องฝีมือในทางปฏิบัติ ลักษณะงานของช่างเทคนิคที่จะเข้าใจง่าย ๆ เช่น งานทดสอบ งานตรวจเช็ค งานควบคุมเป็นเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค เช่น เทคนิคช่างยนต์ เป็นต้น

4. วิศวกรหรือระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) เป็นการเรียนรู้ในระดับปริญญา เป็นพวกที่ต้องการความรู้ทางด้านทฤษฎี โดยทำงานเกี่ยวกับการคิดคำนวณวิเคราะห์วิจัย เป็นผู้ออกแบบ และวางแผนการผลิต เช่น ออกแบบเครื่องรับ เครื่องส่งวิทยุออกแบบและคำนวณโครงสร้างอาคาร เป็นนักคิดค้นและปรับปรุงไม่ต้องการความรู้ทางด้านฝีมือ เช่น วิศวกรเครื่องกล วิศวกรโยธาก่อสร้าง เป็นต้น

การพัฒนาทางด้านอาชีวศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระยะยาวนั้น หลักสำคัญที่ควรคำนึงถึงและยึดมาปฏิบัติ นั้น จะต้องพัฒนาตามแนวความคิดความเชื่อตามแผนพัฒนาการศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งพัฒนาจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พศ. 2535 - 2539) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ศึกษาถึงการพัฒนา ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมา พบว่ายังคงมีปัญหาสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการกระจายโอกาสและการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาแก่กลุ่มคนที่ด้อยโอกาส กระบวนการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ การกระจายอำนาจ การบริหารที่ยังขาดความยืดหยุ่นและการระดมสรรพกำลัง เพื่อจัดการศึกษาให้เกิดความเสมอภาค

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พศ. 2535 - 2539) ได้ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาโดยส่วนรวมของประเทศไทยอนาคต ดังนี้

1. จัดโครงสร้างของระบบการศึกษาให้ยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามาศึกษาและเรียนรู้ได้ตามความสนใจและความพร้อมได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาและตลอดชีวิต

2. จัดโครงสร้างของระบบการศึกษา ในลักษณะที่เป็นเครือข่ายของการเรียนรู้ทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้จากสื่อและแหล่งต่าง ๆ ไปยังผู้รับ และการเชื่อมโยงความรู้ในระบบโรงเรียน และ การศึกษานอกระบบโรงเรียน

3. จัดเนื้อหาสาระของการศึกษา ให้ครอบคลุมความรู้ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่และท้องถิ่น

4. การกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการศึกษา ไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

5. การแข่งภาาระการจัดบริการการศึกษา โดยรัฐบาลควรเน้นการจัดการศึกษาที่เป็นการลงทุนพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การให้บริการการศึกษาผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนการศึกษาระดับอื่น ๆ จะเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการมากขึ้น

6. ปรับปรุงการจัดสรรทรัพยากรระหว่าง ภาครัฐ เอกชน สถานประกอบการและผู้รับบริการการศึกษา โดยให้รับภาระตามสัดส่วนของผลตอบแทนทางสังคมเป็นหลัก

การอาชีวศึกษากับการพัฒนาคนในแผนฯ 8

ในการพัฒนาในแผนฯ ระยะที่ 8 มุ่งเน้นเอาคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยให้ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดให้คนไทยมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมโลกอย่างมีสุข รวมทั้งให้มีศักยภาพในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน และประเทศไทยในขณะเดียวกันด้วย

สำหรับการอาชีวศึกษากับพัฒนาคนนั้น จะเน้นการดำเนินการให้ยืดหยุ่นหลากหลายเพื่อให้สามารถสนองความต้องการกำลังคนของประเทศ ของสังคม และของผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน และเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดดังกล่าว จึงได้ดำเนินการจัดทำนโยบายเพื่อให้ถือปฏิบัติดังนี้

นโยบายแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (2540 - 2544) ได้วางนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาคนด้านอาชีวศึกษาไว้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ขยายโอกาสการศึกษาและฝึกวิชาชีพให้กว้างขวางและเสมอภาคมากขึ้นรวมทั้งให้สามารถสนองความต้องการกำลังคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. ปรับปรุงหลักสูตรให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาและฝึกวิชาชีพ
3. พัฒนาระบบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน สื่อการสอน รวมทั้งการวัดประเมินผลในด้านต่าง ๆ เพื่อยกระดับหรือคุณภาพของการศึกษาและฝึกวิชาชีพ
4. สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพ พลานามัย การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ความเป็นไทยและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. เร่งรัดแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ การพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการผลิตกำลังคนระดับสูงให้สอดคล้องกับการควมต้องการ
6. พัฒนาระบบการบริหารการจัดการ
7. ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและชุมชนได้ให้ความร่วมมือและร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาและการฝึกวิชาชีพ
8. ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อให้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ และสนองความต้องการกำลังคนในด้านนี้
9. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนากการติดตามและประเมินแผนงานงานและโครงการเพื่อให้เกิดผลตามมาตรการ วัตถุประสงค์เป้าหมายอย่างจริงจัง
10. เร่งรัดปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
11. การศึกษาเพื่อประชาธิปไตย

การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

การประชาสัมพันธ์เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากในปัจจุบัน ทั้งตามหน่วยงานองค์การสถานบันต่าง ๆ และในหมู่สาธารณชนทั่วไปที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะงานประชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัมพันธ์เป็นงานเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างหน่วยงาน สถาบัน และกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การประชาสัมพันธ์หรือดำเนินงานประชาสัมพันธ์นั้นส่วนหนึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการชักจูงประชามติด้วยวิธีการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ประชาชน กลุ่มเป้าหมายเกิดมีความรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อหน่วยงาน องค์กร และสถาบัน

สก๊อต (1978 : 9) อ้างโดย วิรัช อภิรัตน์กุล (2527 : 2) ได้กล่าวว่า 'งานประชาสัมพันธ์เป็นงานเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเป็นงานส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสร้างสัมพันธ์ภาพกลมเกลียวราบรื่นระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง' และในทำนองเดียวกัน เฮเลน (1979 : 3) ได้กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์ว่า 'การประชาสัมพันธ์ที่ดีเป็นการสร้างความนิยมให้แก่กลุ่มประชาชนต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบัน ด้วยวิธีการบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ที่สถาบันได้ดำเนินการไป'

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการประชาสัมพันธ์

แบล็ค (1975 : 18-19) อ้างโดย วิรัช อภิรัตน์กุล (2527 : 152) ได้พูดถึงวัตถุประสงค์ทั่วไปของการประชาสัมพันธ์พอสรุปได้เป็น 3 ประการ คือ

1. เพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน ความนิยมจากประชาชนเป็นสิ่งสำคัญต่อสถาบัน สถาบันจึงมุ่งเพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อปกป้องชื่อเสียงของสถาบันไม่ให้เสื่อมเสีย ชื่อเสียงของสถาบัน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะชื่อเสียงของสถาบันย่อมเกี่ยวพันเชื่อมโยงไปถึงภาพลักษณ์ของสถาบันด้วย
3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภายใน ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง ครู อาจารย์ ตลอดจนนักการภารโรงในสถาบันให้มีความรักใคร่กลมเกลียว สามัคคี รวมทั้งเสริมสร้างขวัญและความจงรักภักดีต่อสถาบัน

วัตถุประสงค์ในเชิงปฏิบัติ

สถิติเฟนสัน (1960 : 8) อ้างโดย วิรัช อภิรัตน์กุล (2527 : 154) อธิบายว่าการประชาสัมพันธ์ในเชิงปฏิบัติเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งต่อไปนี้คือ

1. เพื่อดึงดูดความสนใจ
2. เพื่อสร้างความเชื่อถือ
3. เพื่อสร้างความเข้าใจ

ซึ่งทั้งสามประการนี้จะทำให้องค์การสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั่นคือการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสนใจเชื่อถือ และความเข้าใจให้แก่ประชาชนพร้อมทั้งโน้มน้าวชักจูงให้ประชาชนเห็นด้วยกับการกระทำของสถาบัน

ปัจจุบันประชาชนจำนวนมากยังขาดแคลนข่าวสารต่าง ๆ จากองค์การสถาบัน ทำให้ประชาชนไม่ทราบและไม่เข้าใจถึงสถาบัน การดำเนินงานขององค์การสถาบันก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในตัวสถาบันได้ง่าย ช่องว่างระหว่างสถาบันกับประชาชนจึงมีอยู่เสมอ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้จัดสิ่งต่าง ๆ ให้กับตัวนักศึกษาได้อย่างเป็นที่น่าพอใจ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการสอน มีความเอาใจต่อสวัสดิการต่าง ๆ ของนักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามยังมีบางสิ่งบางอย่างที่นักศึกษาไม่ค่อยมีความพอใจ ซึ่งได้แก่ เรื่องที่นักศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

การประชาสัมพันธ์ชุมชน

วิรัช อภิรัตน์กุล (2527 : 413) ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ชุมชนไว้ว่า

คือการที่องค์การสถาบันสร้างสรรค์ความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นชุมชนในละแวกใกล้เคียง อันได้แก่ กลุ่มประชาชนผู้ที่อยู่อาศัยใกล้เคียงบริเวณของสถาบัน อันได้แก่ กลุ่มชนเหล่านั้นเปรียบเสมือนเพื่อนบ้านในละแวกใกล้เคียง การประชาสัมพันธ์ชุมชนหรือการสร้างชุมชนสัมพันธ์ที่ดี จึงเป็นงานประชาสัมพันธ์อีกอย่างหนึ่งของหน่วยงานสถาบันหรือโรงเรียน

ความจำเป็นที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ชุมชน

องค์การสถาบันต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ทั้งองค์การสถาบันและประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ก็ย่อมต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการร่วมมือกันในกิจกรรมสังคมต่าง ๆ ในลักษณะน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า เพราะมนุษย์กับองค์การสถาบันย่อมจำต้องเกี่ยวข้องกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บุคคลจะไม่สามารถดำรงชีพอย่างสุขสบายได้ ถ้าปราศจากองค์การมีสถาบัน และในขณะเดียวกันองค์การสถาบันก็ไม่สามารถดำรงยืนอยู่ได้เช่นกัน โดยปราศจากความร่วมมือสนับสนุนจากประชาชนในชุมชนนั้น

ในเรื่องของความจำเป็นที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ชุมชน วิรัช อภิรัตน์กุล (2527 : 416) ได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “องค์การสถาบันยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำทางด้านการสร้างสรรค์ท้องถิ่นและการช่วยเหลือสังคมส่วนร่วม อันได้แก่ การช่วยเหลือการกุศล การส่งเสริมด้านกีฬาและสาธารณสุข และการเป็นผู้นำทางด้านวัฒนธรรมอันดีงาม อันเป็นการแสดงถึงบทบาทของการเป็นพลเมืองดี เพื่อให้ชุมชนเกิดความนิยมเลื่อมใส”

วัตถุประสงค์ของโครงการประชาสัมพันธ์ชุมชน

โดยทั่วไปแล้ว วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชน ความต้องการของชุมชน ทรัพยากร และเป้าหมาย ในการประชาสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อบอกกล่าวชี้แจงเรื่องราวข่าวสารขององค์การให้ประชาชนได้ทราบ เช่น นโยบายการดำเนินงาน หน้าที่ความรับผิดชอบการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่อชุมชนขององค์การสถาบัน
2. เพื่อชี้แจงตอบโต้ข้อวิพากษ์วิจารณ์ จากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ภายในชุมชน ซึ่งอาจวิพากษ์วิจารณ์องค์การสถาบันด้วยความเข้าใจผิด หรืออาจได้รับข่าวสารเพื่อการบอกเล่าอย่างผิด ๆ ในเรื่องราวขององค์การ
3. เพื่อแสดงถึงความสำคัญขององค์การที่มีต่อชุมชน ในฐานะเป็นผู้สร้างสรรคความเจริญแก่ชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนนั้น ๆ
4. เพื่อค้นหาและสดับตรับฟังดูว่า ประชาชนในชุมชนมีความคิดเห็นหรือพูดคุยนโยบายและการดำเนินงานขององค์การอย่างไรบ้าง

5. เพื่อส่งเสริมสวัสดิการของชุมชน และโฆษณาเผยแพร่ให้ชุมชนในท้องถิ่นนั้นเป็นที่สนใจแก่บรรดานักท่องเที่ยวและธุรกิจการลงทุน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน
6. เพื่อสร้างความสัมพันธ์สนิทสนมกับประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้นำท้องถิ่น
7. เพื่อให้ความร่วมมือกันกับสถาบันการศึกษาอื่นในชุมชน เช่น การกีฬา การพัฒนาชุมชน การกุศลและอื่น ๆ
8. เพื่อแสดงบทบาทความเป็นผู้นำทางด้านการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงาม
9. เพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน เช่น การบริจาคเครื่องมือ อุปกรณ์การแพทย์
10. เพื่อส่งเสริมด้านกีฬา นันทนาการ เพื่อความพักผ่อนหย่อนใจ และความเพลิดเพลินของชุมชน
11. เพื่อแสดงถึงบทบาทของการเป็นพลเมืองดี มีการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือกิจการด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และสังคมโดยส่วนรวม
12. เพื่อร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อความเข้าใจอันดีต่อกัน และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

การแนะแนวการศึกษา

โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งของสังคม มีหน้าที่สำคัญคือมุ่งในการพัฒนาบุคคล เพื่อให้มีความเจริญเต็มทีในทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักนำเอาความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ในตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคม บริการแนะแนวจัดว่าเป็นงานหนึ่งในวงการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาบุคคลในสังคมได้ เพราะงานแนะแนวเป็นบริการที่มุ่งให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนในด้านการพัฒนาตนเอง โดยนำเอาความสามารถที่ตนเองมีอยู่มาใช้ในการคิดเห็นอย่างมีเหตุผล สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนรู้จักวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุขในชีวิต (พงษ์พันธ์, บปป. : 31)

งานแนะแนวนั้นกับจะยิ่งมีความสำคัญยิ่งขึ้นทั้งทางด้านการศึกษา การเลือกอาชีพ ตลอดจนการปรับตัวของบุคคล การช่วยคนให้เป็นคนดีและมีความสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ผ่องแผ้วปัญหาอันที่จะเกิดขึ้นอย่างชาญฉลาด

ประโยชน์ของบริการแนะแนว

สกิน วงศ์สุวรรณ (2527 : 72) ได้สรุปเรื่องของประโยชน์ในการแนะแนวไว้ว่า

1. ประโยชน์ต่อตัวนักเรียน การแนะแนวจะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้อง รู้ว่าตนมีข้อบกพร่องอะไรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข มีความสามารถดีเด่นอะไร ได้ทราบและเข้าใจข้อมูลทั้งหลายในตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ช่วยให้เขาสามารถพัฒนาตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง สามารถปรับตัวได้ดีและเหมาะสมขึ้น
2. ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองรู้จักและเข้าใจเด็กดีขึ้นและมองด้วยสายตาที่ถูกต้อง รู้และยอมรับขีดจำกัดของความสามารถของเด็กของตน เข้าใจการและสู่ทางในการศึกษาต่อหรืองานอาชีพกว้างขวางพอที่จะช่วยให้แนะทางแก่เด็กของตนได้
3. ประโยชน์ต่อครูและโรงเรียน ช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การปกครอง และการจัดกิจกรรม การบริการ ซึ่งจะเป็นผลให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จัดบทเรียนได้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ช่วยลดปัญหาความประพฤติของนักเรียนด้วย

ประเภทของการแนะแนว

การแนะแนวที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป สามารถจำแนกออกได้ 3 ประเภท คือ (พงษ์พันธ์ บปป. : 31 - 32)

1. การแนะแนวการศึกษา เป็นกระบวนการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของการศึกษา ช่วยให้ทราบถึงแนวทางและแนวโน้มของการศึกษา โอกาสของการศึกษาต่อในอนาคต ช่วยให้นักเรียนรู้จักเลือกศึกษาได้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถทางสติปัญญาของตนเอง รู้จักวิธีเรียนที่ดี รู้จักค้นคว้าหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลอดจนรู้จักตัดสินใจในการเลือกสถานศึกษาใหม่ที่จะศึกษาต่อใหม่ที่จะศึกษาต่อในอันที่จะส่งผลต่อเนื่องถึงการเลือกอาชีพในอนาคตต่อไปอีกด้วย

2. การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวทางอาชีพเป็นกระบวนการของการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน แนวทางและโอกาสของการประกอบอาชีพแต่ละชนิด การแนะแนวอาชีพจะช่วยนักเรียนทางด้านการสำรวจโลกของงานอาชีพที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน การเตรียมตัวทางด้านอาชีพ และช่วยให้นักเรียนเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง การวางโครงการอาชีพด้วยความรู้ความเข้าใจจะช่วยให้นักคนทำงานที่ตนเองได้บรรลุผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายและก่อให้เกิดความสุข มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น รู้จักทำตนเองให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและคนอื่น

การเลือกอาชีพของบุคคล

วัชร ทรัพย์วิ (2523 : 13 - 17) ได้พัฒนาความแตกต่างของบุคคลรวมทั้งองค์ประกอบของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ โดยอาศัยทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ได้แก่ ความถนัด ความสนใจ สติปัญญา ค่านิยมของบุคคลและชุมชน บุคคลใกล้ชิด ความสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ครอบครัว บุคลิกภาพและการปรับตัวถึงที่อยู่อาศัยสรุปได้ว่า บุคคลอาจได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบแต่ละตัวมากน้อยต่างกันหรือหลาย ๆ องค์ประกอบพร้อม ๆ กันก็ได้

S.L. Holland (1957 : 112 -119) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคลได้เป็นหลักอยู่ 4 ประการ

1. อาชีพเป็นเครื่องมือซึ่งบุคลิกภาพของบุคคล การที่บุคคลเลือกอาชีพใดก็แสดงว่าบุคลิกภาพไปในทิศทางนั้น

2. คนทุกคนมีแนวคิดและจิตนาการเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของอาชีพนั้น ๆ ก็ตาม แนวคิดดังกล่าวจะมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เช่น บางคนอย่างเลือกทำงานธนาคาร เพราะเข้าใจว่าจะได้ทำงานสบายได้แต่งตัวโก้สวย แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วงานดังกล่าวต้องรับผิดชอบตัวเงินและงานอื่น ๆ อีกมาก

3. บุคคลอาชีพคล้ายคลึงกัน จะมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันด้วย เช่น ..... แก้ไขปัญหาคล้ายกัน ทำให้เกิดบุคลิกภาพทางอาชีพขึ้น

4. บุคคลเลือกอาชีพตรงตามบุคลิกภาพของเขา จะทำให้เกิดความพึงพอใจ และสิ่งแวดล้อมทางอาชีพสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้นอีก

Anne Roe (1991 : บทคัดย่อ) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับบุคคลในการเลือกอาชีพในทำนองเดียวกันว่า

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความต้องการของตนเอง

2. ประสบการณ์ของบุคคลในวัยเด็กจะมีอิทธิพลต่อเจตคติ ความสนใจและความสามารถ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเลือกอาชีพ

ศิริลักษณ์ จินดากุล (2512 : 37) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดพระนคร กับต่างจังหวัด พบว่า

นักเรียนชายในจังหวัดพระนครมีความสนใจเลือกเรียนด้านพาณิชยกรรม และเตรียมทหารเป็นอันดับแรก นักเรียนชายต่างจังหวัดเลือกเรียนฝึกหัดครู และเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก แต่นักเรียนชายทั้งจังหวัดพระนคร และต่างจังหวัดในภาพรวม จะเลือกเรียนในด้านมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมากกว่าสายอื่น ๆ รองลงมาจะเป็นฝึกหัดครู ส่วนนักเรียนหญิงต่างจังหวัดจะเลือกเรียนในสายสามัญเป็นอันดับแรก และรองลงมาเป็นฝึกหัดครูเช่นกัน

จำลอง มาเที่ยง (2512 : 15) ได้สำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลปรากฏว่า

นักเรียนร้อยละ 98.67 ต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยครู รองลงมา คือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา อันดับ 3 คือ เรียนด้านอาชีวศึกษา และ สำหรับอาชีพที่ต้องการมากที่สุดคือ อาชีพครู เฉพาะนักเรียนชายจะ เลือกอาชีพวิศวกรเป็นอันดับแรก อาชีพครูเป็นอันดับรอง ส่วนนักเรียน หญิงจะเลือกอาชีพครูเป็นอันดับแรก อาชีพพยาบาลเป็นอาชีพรองลงมา

ยุพดี รันานิคม (2524 : 13) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของจังหวัดจันทบุรีที่มีต่ออาชีวศึกษา ผลปรากฏว่า

นักเรียนมีเหตุผลในการศึกษาต่อไม่เป็นไปตามประสงค์ของ บิดามารดา นักเรียนหญิงเห็นว่าการเรียนอาชีวศึกษาเป็นของง่าย เมื่อ จบการศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาแล้วไม่ประสงค์จะเรียนต่อ อาชีพ ที่เลือกเป็นอาชีพรับราชการ รองลงมาเป็นการประกอบอาชีพส่วนตัว

สุภาณี เดชะดำรงสิน (2521 : 82) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพาณิชยการ โดยทำการวิจัยปรับปรุงโรงเรียนพาณิชยกรรมของ เอกชน 27 แห่ง ของรัฐบาล 5 แห่ง พบว่า

โรงเรียนที่มีคุณภาพสูงกว่าปกติ 10 แห่ง เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษา ของรัฐบาล 5 แห่ง โรงเรียนมีมาตรฐานเป็นปกติ 12 แห่ง เป็นโรงเรียน เอกชนทั้งหมด และโรงเรียนที่มีมาตรฐานต่ำกว่าปกติ 10 แห่ง เป็น โรงเรียนเอกชนทั้งหมดเช่นเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นว่าโรงเรียนเอกชน จัดการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ปกติและต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

มูลเหตุจูงใจในการศึกษาและเลือกอาชีพของนักเรียน

1. มูลเหตุจูงใจทางด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

George (1953 : 67) ได้กล่าวว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลจะมีความสุขและจะประสบความสำเร็จในชีวิตถ้า เขาได้เลือกประกอบอาชีพความสนใจ ความถนัดและความสามารถของเขา เพราะความถนัดความสนใจของบุคคลจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะในอาชีพ ความสนใจและความถนัด เป็นแรงจูงใจที่สำคัญและมีความสัมพันธ์อย่างมากต่อการเลือกอาชีพของคน ความสนใจของคนมีความเปลี่ยนแปลงไปตามวัยแต่เมื่ออายุเกิน 16 ปีขึ้นไป ความสนใจในการเลือกเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

ดังนั้น พอจะกล่าวได้ว่า ความถนัด ความสนใจ รวมทั้งเหตุผลส่วนตัวมีอิทธิพลประการหนึ่งในการเลือกอาชีพซึ่งได้มีผู้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ดังต่อไปนี้

ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพ และความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมได้ค้นพบองค์ประกอบซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพด้านประสบการณ์เกี่ยวกับงานเป็นอันดับ 3 ความสนใจเป็นอันดับ 4 ความเข้าใจในตนเองเป็นอันดับ 5 แรงจูงใจดังกล่าวทำให้เกิดความมั่นใจในการออกไปประกอบอาชีพที่เลือก

ประมวล ศิริแก้ว (2513 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเหตุผลของนักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู ทั้งนี้เพื่อจะดูว่านักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 จำนวน ร้อยละเท่าใดที่สนใจเลือกอาชีพครูเป็นวิชาชีพ สถานะทางวิชาการของผู้ที่เลือกอาชีพครูเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่เลือกอาชีพการศึกษารวมถึงบิดามารดามีอิทธิพลต่อนักเรียนที่เลือกอาชีพครู เหตุผลในการเลือกหรือไม่เลือกอาชีพครู ข้อค้นพบนักเรียน ม.ศ. 3 ร้อยละ 37.60 และนักเรียน ม.ศ. 5 ร้อยละ 38.28 เป็นนักเรียนหญิง ปรากฏว่าอาชีพครูได้รับเลือกเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียน ม.ศ. 3 ที่สนใจอาชีพครู เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ผลทางผลการเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยระดับปานกลาง ในขณะที่นักเรียน ม.ศ. 5 ที่เลือกอาชีพของครูเป็นอันดับหนึ่ง เป็นนักเรียนที่ได้รับคะแนนจากทุกกลุ่มระดับต่ำ ปานกลางและระดับสูง นักเรียนที่สนใจเลือกอาชีพครูส่วนใหญ่ บิดามารดามีอาชีพครู หรือไม่ก็เป็นข้าราชการ เหตุผลในการเลือกอาชีพครูมีหลายอย่าง แต่ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ต้องการให้ความรู้แก่เด็กเพื่อให้เด็กเป็นผลดีและรองลงมาเพราะเป็นอาชีพที่มั่นคง สำหรับเหตุผลที่ไม่สนใจอาชีพนี้ เพราะคิดว่าเป็นงานหนักเกรงว่าจะไม่ไหว

ณรงค์ศักดิ์ คัดโสภณ (2516 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องราวการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถความสนใจ และความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ปี 1 ไม่ว่างรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญ จังหวัดสกลนคร พบว่า อาชีพที่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสม สนใจมากกว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญคือ อาชีพนักดนตรี ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการในการเลือกอาชีพความสนใจในอาชีพ และความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ทั้งสองประเภทไม่แตกต่างกัน

ประจวบ ประภาวงศ์ (2516 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบ ความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม กับโรงเรียนมัธยมสายสามัญจังหวัดเชียงใหม่ปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการเรียน ความสนใจอาชีพและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนทั้งสองประเภทไม่แตกต่างกันแต่นักเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมมีผู้สนใจอาชีพเกี่ยวกับโฆษณาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นค่านวน ภาษาและวรรณคดี บริการสังคม ศิลปะ ดนตรี เสมียน งานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์กลไก และวิทยาศาสตร์ตามลำดับ ส่วนผลการวิจัยส่วนร่วมในการเลือกอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท ปรากฏว่าเลือกอาชีพครูปริญญาเป็นอันดับหนึ่ง และ นักวิทยาศาสตร์เป็นอันดับสุดท้าย

อำไพ จิตต์วิวัฒน์ (2516 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2515 ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการเรียน ความสนใจในอาชีพและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนทั้งสองประเภท ๆ ไม่แตกต่างกัน นักเรียนในโรงเรียนสามัญ นักเรียนในโรงเรียนแบบประสมในอาชีพเกี่ยวกับการโฆษณาเป็นอันดับหนึ่งเปรียบเทียบนักเรียนในโรงเรียนมัธยมในโรงเรียนสายสามัญ ผู้สนใจในอาชีพโฆษณาเป็นอันดับหนึ่ง เปรียบเทียบนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญมีความสนใจในอาชีพเกี่ยวกับงานนอกสำนักงาน เครื่องยนต์และวิทยาศาสตร์มากกว่าในโรงเรียนมัธยมแบบประสมนักเรียนในโรงเรียนทั้งสองประเภทเลือกอาชีพครูปริญญาเป็นอันดับหนึ่ง

หวัน ประพาน (2516 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2515 ผลการวิจัยเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยปรากฏว่าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ และความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนทั้งสองประเภทไม่แตกต่างกัน และนักเรียนชายในโรงเรียนทั้งสองประเภท สนใจอาชีพวิทยาศาสตร์ เป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนหญิงความสนใจอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีมากเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญ สนใจอาชีพเกี่ยวกับบริการสังคมมากเป็นอันดับหนึ่ง แต่นักเรียนโรงเรียนมัธยมแบบประสมมีผู้สนใจอาชีพเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีมากเป็นอันดับหนึ่ง นักเรียนทั้งสองโรงเรียนเลือกอาชีพครุศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง และลำดับสุดท้ายคือ ประกอบอาชีพอิสระ

สมจิตร อภิชนาพงษ์ (2523 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2523 จังหวัดชุมแพ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสนใจในอาชีพเสมียนอันดับหนึ่ง เช่น พนักงานดูแลป่า หรือนักธรรมชาติวิทยา

Cochran (1969 : 42) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนพบว่า

ส่วนมากเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงหลักสำคัญคือ ความนิยมต่อตัวประกอบอาชีพนั้น รายได้และค่าตอบแทน อาชีพของผู้ปกครอง มิตรสหายเห็นชอบ นอกจากนี้ Cochran ยังมีความคิดว่าการเลือกอาชีพจะต้องคำนึงถึงหลัก 3 ประการ คือ ประการแรก มองดูโลกของงานอย่างกว้าง ๆ ประการที่สอง อาศัยความชำนาญในการวิเคราะห์อาชีพ ประการที่สาม มีความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองในเรื่องบุคลิกภาพ สติปัญญา การศึกษา เศรษฐกิจและสังคม

Eddy (1995 : 35) ได้ทำการวิจัยในเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม 741 คน ผลปรากฏว่า

บิดามารดา เพื่อน ญาติ บุคคลในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากที่สุด ตามลำดับ การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสำคัญอยู่ที่ความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจและผลตอบแทนด้วย มีนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนน้อยที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถในการทำงานและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอันดับอาชีพของนักเรียนอย่างเป็นทางการเป็นนัยสำคัญ

Enell (1956 : 27) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความมุ่งหวังในอนาคตในการเลือกอาชีพ ผลปรากฏว่า “นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งเลือกอาชีพคล้ายบิดา”

2. มूलเหตุจูงใจด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า

ยุพรรณี ศุขสมิติ (2510 ก : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2510 พบว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงใช้เกณฑ์การเลือกอาชีพ ลักษณะงานที่มีผู้บังคับบัญชาเป็นนักบริหารที่ดี มีความสนใจและอิสระในการทำงาน

ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2513 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เหตุผลของนักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกอาชีพครูพบว่า ผู้ที่ต้องการเลือกอาชีพครู มีความสนใจในลักษณะงานก็เพราะต้องการสอนเด็ก เพื่อให้เด็กเป็นพลเมืองดี และเหตุผลรองลงมา ก็เพราะอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง ส่วนเหตุผลสำหรับผู้ไม่เลือกอาชีพครูก็เพราะเชื่อว่าเป็นงานหนักคงทำไม่ได้

จิตรอารี เนตรหิน (2513 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบ ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม ภาคการศึกษาที่ 11 ปีการศึกษา 2513 พบว่า ค่านิยมที่นักเรียนยึดถือเป็นเกณฑ์ในการเลือกอาชีพ เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้านักเรียนชายมีค่านิยมทางรายได้และผู้นำสูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนที่เลือกอาชีพรับราชการมีค่านิยมลักษณะงานด้านความมั่นคงทางอาชีพสูงกว่านักเรียนที่สนใจเลือกอาชีพอิสระ ส่วนนักเรียนที่เลือกอาชีพอิสระมีค่านิยมลักษณะงานมีรายได้สูงกว่านักเรียนที่เลือกอาชีพรับราชการ

ประสิทธิ์ นิมจินดา (2513 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องเหตุผลของนักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ในภาคใต้ในการเลือกและไม่เลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาครู พบว่าการที่นักเรียนเลือกเรียนต่อวิชาชีพครูเพื่อต้องการช่วยเหลือให้การศึกษาแก่เด็กเป็นอันดับแรก เมื่อจบการศึกษาแล้ว มีโอกาสหางานได้ง่าย เป็นอันดับ 2 และเป็นอาชีพที่มั่นคงเป็นอันดับ 3 สำหรับเหตุผลของผู้ที่ไม่ชอบเรียนต่อในสาขาครู เพราะเป็นอาชีพไม่สนุกและไม่ท้าทาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรเทพ ลิ้มทองอิน (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มี ผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาของนักศึกษาพลศึกษาในปี พ.ศ. 2533 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาทางด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ตัวแปรย่อยที่นักเรียนเลือกที่สุดคือ ความรู้ทางสาขาพลศึกษา ช่วยให้อาจสามารถหางานได้หลายทาง มีโอกาสเรียนต่อในระดับสูงได้และสามารถหารายได้พิเศษได้

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2531 นักเรียนชั้น ม.ศ. 3 มีความต้องการเลือกเรียนลักษณะวิชาชีพ ที่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี และเป็นวิชาชีพที่ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว

ราตรี รุ่งโรจน์ (2514 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระนอง ปีการศึกษา 2514 พบว่า เหตุผลของผู้ปกครองที่มุ่งหวังให้นักเรียนเลือกเรียน ตั้งแต่อันดับ 2 เรียงลงมาตามลำดับ คือ เป็นลักษณะงานอาชีพเป็นที่นิยม สวัสดิการดี มีความมั่นคง เป็นอาชีพที่สร้างฐานะได้รวดเร็วและก้าวหน้า

สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าความก้าวหน้าทางอาชีพเป็นเหตุจูงใจในการเลือกอาชีพเป็นอันดับ 1

สนั่น ประจักษ์จิตร (2515 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพเปรียบเทียบองค์ประกอบซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมแบบธรรมดา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบประสมได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพตามลักษณะงานและความก้าวหน้าเป็นอันดับ 2 ส่วนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบธรรมดา เลือกลักษณะงานและความก้าวหน้าเป็นอันดับ 3 ใน 6 อันดับที่นักเรียนทั้ง 2 โรงเรียนเลือก

ประมวล วิทยากร (2520 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องค่านิยมในอาชีพและการเลือกของนักเรียน ม.ศ. 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์ ปรากฏว่า ค่านิยมของนักเรียนชายหญิงในด้านอาชีพบริการสังคมและลักษณะงานที่ทำงานร่วมกับบุคคลมากที่สุดนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพบริการสังคมและลักษณะงานที่ทำงานร่วมกับบุคคลมากที่สุดนักเรียนหญิงมีค่านิยมในอาชีพลักษณะงานด้านการบริการสังคม งานที่ทำ

ร่วมกับบุคคล งานที่มีความมั่นคงและที่มีระเบียบแบบแผนมากกว่านักเรียนชาย อาชีพที่นักเรียนเลือกมากที่สุดคือ อาชีพที่ใช้วิชาชีพและวิชาการ รองลงมาคือ อาชีพทหาร

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้น ม.ศ. 3 ในโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ปรากฏว่า

นักเรียนชายหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคม สูงสุด นักเรียนชายมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้สูงกว่านักเรียนหญิง นักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านอาชีพ ด้านความก้าวหน้า การบริการสังคม และความมั่นคงในอาชีพ เป็นอันดับ 2,3 และ 4 ตามลำดับ และอาชีพที่นักเรียนเลือกมากที่สุด คือ ลักษณะงานที่ใช้วิชาชีพและวิชาการ รองลงมา เป็นอาชีพช่างเทคนิค ช่างฝีมือ และอาชีพทหาร

3. มूलเหตุจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนประเภทการช่างอุตสาหกรรม พบว่าในการศึกษาวิชาชีพ แรงจูงใจอันดับ 2 คือ เกียรติยศชื่อเสียง

จิตรอารี เนตรหิน (2513 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคการศึกษาที่ 11 ปีการศึกษา 2513 พบว่า “ค่านิยมที่นักเรียนยึดถือเป็นเกณฑ์ในการเลือกอาชีพที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งคือ เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า”

4. มूलเหตุจูงใจด้านการเงินและเศรษฐกิจ

สมชอบ ไชยเวช (2528 : 11 - 12) สรุปผลผลการศึกษา การพัฒนาอุตสาหกรรม ถึงแม้จะมีการขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว แต่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ต้องนำสินค้าทุน (Capital Goods) เข้ามาเป็นจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ กล่าวคือ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมในลักษณะเน้นการใช้ทุนเพิ่ม (Capital Intensives) พร้อมกับการเกิดปัญหาวิศศึกษา ยังขาดความก้าวหน้าพอที่จะรับวิทยาหรือเทคโนโลยีใหม่

เบ็ญจมาศ เล็กอุทัย (2530 : 63) ได้สร้างแบบจำลองมหภาคสำหรับตลาดแรงงานในประเทศไทย โดยสร้างแบบจำลองโครงสร้างทางด้านอุปสงค์แรงงาน ซึ่งกำหนดจากภายนอกคือกำหนดจากระดับการเจริญเติบโตรายสาขาการผลิต (GDP Growth Rate) พร้อมกับเอกสารที่เป็นเอกสารที่สวนวิสาห์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติค่าพารามิเตอร์เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถประมาณถึงระดับความต้องการแรงงานได้ โดยพิจารณาตามสาขาการผลิตทั้งสิ้น 9 สาขา ส่วนการศึกษาด้านตลาดแรงงานในอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 2430 คน ดังปรากฏในตารางที่ 2

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประกอบด้วย 5 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล จำนวน 282 คน โรงเรียนช่างกลอุดรธานี 240 คน โรงเรียนเทคนิคพนิชยการสันตพล 200 คน โรงเรียนเทคนิคอุดรอำนวยศิลป์ 146 คน และโรงเรียนไปลีเทคนิคอุดรธานี 154 คน รวมกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 1,022 คน การสุ่มตัวอย่างดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนจากประชากรนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทั้ง 5 โรงเรียน ในจังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกเป็น นักเรียนจากโรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 950 คน นักเรียนจากโรงเรียนช่างกลอุดรธานี จำนวน 600 คน นักเรียนจากโรงเรียนเทคนิคพิเศษการสัตพล จำนวน 400 คน นักเรียนจากโรงเรียนเทคนิคอุดรอำนาญศิลป์ จำนวน 230 คน และนักเรียนจากโรงเรียนปอสีเทคนิคอุดรธานี จำนวน 250 คน รวมกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 2,430 คน ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามาเน (Yamané's) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 N = ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ .5 หรือ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนเอกชนอาชีพศึกษา ทั้ง 5 แห่ง รวมจำนวน 1,022 คน

ขั้นตอนที่ 2. คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนเอกชนอาชีพศึกษา จังหวัดอุดรธานี ทั้ง 5 โรงเรียน โดยคิดตามสัดส่วนระหว่างนักเรียน จำแนกตามโรงเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากรนักเรียนปีการศึกษา 2539	
	นักเรียน ปวช. 1 ภาคเรียนที่ 2	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนอุดรพาณิชย์การ - ช่างกล	950	282
โรงเรียนช่างกลอุดรธานี	600	240
โรงเรียนเทคนิคพาณิชย์การสันตพล	400	200
โรงเรียนเทคนิคอุดรอำนวยศิลป์	230	146
โรงเรียนปอสีเทคนิคอุดรธานี	250	154
รวม	2,430	1,022

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ที่ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สุมนิสา เนียมเปรม ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2520” เครื่องมือของเฉลิมเผ่า อวจาละนันท์ ที่ทำการวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในการเลือกเรียนสายอาชีพศึกษาเฉพาะในกรุงเทพมหานครที่เคยใช้หลักสูตรมัธยมแบบประสม พ.ศ. 2520” และเครื่องมือของธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล ที่ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาที่เป็นองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพของนักเรียนชั้นม. 3 ในโรงเรียนมัธยมปี 2531” โดยผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางและแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามากยิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและหนังสือต่างๆ
3. ศึกษาแบบสอบถามจากเครื่องมือของผู้วิจัยทั้ง 3 ท่าน ที่นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. ทำการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำผลจากการศึกษาค้นคว้ามาเขียนเป็นแบบสอบถามที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง “องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาในองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง รายได้และอาชีพ ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศและชื่อเสียง ลักษณะงานและความก้าวหน้า ความจำเป็น และองค์ประกอบด้านคุณภาพของโรงเรียน

ลักษณะของเครื่องมือที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบ Check list และแบบ Rating Scale แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 38 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Rating Scale โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 6 ข้อ
2. องค์ประกอบด้านรายได้และอาชีพ	จำนวน 6 ข้อ
3. องค์ประกอบด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	จำนวน 3 ข้อ
4. องค์ประกอบด้านเกียรติยศและชื่อเสียง	จำนวน 3 ข้อ
5. องค์ประกอบด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า	จำนวน 6 ข้อ
6. องค์ประกอบด้านความจำเป็น	จำนวน 6 ข้อ
7. องค์ประกอบด้านคุณภาพของโรงเรียน	จำนวน 8 ข้อ

ในการกำหนดค่าน้ำหนักในการประเมิน เพื่อตอบแบบสอบถามแต่ละข้อได้กำหนด

น้ำหนักไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5	หมายถึง	องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน มากที่สุด
4	หมายถึง	องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน มาก
3	หมายถึง	องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน ปานกลาง
2	หมายถึง	องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน น้อย
1	หมายถึง	องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน น้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปหาความเที่ยงตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวศึกษาตรวจสอบด้านโครงสร้าง เนื้อหาแบบสอบถาม การใช้ภาษา เพื่อให้เกิดความถูกต้องและเกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวัดได้เที่ยงตรงในเรื่องที่ต้องการศึกษา ชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายจรัส สุदानิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. ดร.พจนา ว่องตระกูล ผู้อำนวยการกองโรงเรียนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
3. ผศ.ศุภศักดิ์ บุตรดีสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี สถาบันราชภัฏอุดรธานี
4. นายพินิจ ศุภวัฒน์ ผู้อำนวยการระดับ 9 วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา
5. นายจิตต์ อิศรีย ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีอุดรธานี

หลังจากที่ได้รับคำตรวจสอบร่างเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญแล้วผู้วิจัยได้นำเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงได้จัดทำเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ทำการหาความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน โดยทำการทดลองใช้แบบสอบถามใน 3 โรงเรียน ะ ละ 10 คน คือ โรงเรียนพนิชยการขอนแก่น โรงเรียนภูมิสิทธิพนิชยการ และโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อทำการทดลองแล้วได้นำแบบสอบถามไปคำนวณหา

ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Cronbach alpha coefficient ได้ค่าเฉลี่ยประสิทธิผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวม 0.97 และรายด้านดังนี้

1. องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.88
2. องค์ประกอบด้านรายได้และอาชีพ	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.92
3. องค์ประกอบด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.88
4. องค์ประกอบด้านเกียรติยศและชื่อเสียง	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.85
5. องค์ประกอบด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.92
6. องค์ประกอบด้านความจำเป็น	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.84
7. องค์ประกอบด้านคุณภาพของโรงเรียน	ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึง เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขออนุมัติและตรวจสอบ แล้วทำหนังสือขอความร่วมมือในการรอกแบบสอบถามไปยังผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ทั้ง 5 โรงเรียน เพื่อทำการเก็บข้อมูล

1.2 การเก็บข้อมูลผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 5 โรงเรียน

2. จำนวนข้อมูลที่เก็บได้

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมดจำนวน 1022 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 951 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.05 โดยจำแนกตามโรงเรียนดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3
จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ถามนักเรียนและได้รับคืน
จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนที่แจก	จำนวนที่ได้รับคืน และสมบูรณ์	รวมร้อยละ
อุดรพิชัยการ-ช่างกล	282	242	88.58
ช่างกลอุดรธานี	240	231	96.25
เทคนิคพิชัยการสันตพล	200	190	95.00
เทคนิคอุดรอำนวยศิลป์	146	142	97.26
โปลีเทคนิคอุดรธานี	154	146	94.81
	1022	951	93.05

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ในการแปลวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ทำการวิเคราะห์และแปลผลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในภาพรวมแต่ละด้านในรูปแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

ในการแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนเพื่อแปลความดังนี้

- 4.51 - 5.00   หมายความว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน มากที่สุด
- 3.51 - 4.50   หมายความว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน มาก
- 2.51 - 3.50   หมายความว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน ปานกลาง
- 1.51 - 2.50   หมายความว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน น้อย
- 1.00 - 1.50   หมายความว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการศึกษาในโรงเรียนเอกชน
 อาชีวศึกษา โดยใช้ Stepwise Multiple Regression เสนอการแปลผลด้วยตารางประกอบ
 พร้อมคำอธิบาย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลต่อการเลือกเรียน อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

F แทน ค่า F - test

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน (ตารางที่ 4)

ตอนที่ 2 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี (ตารางที่ 5 - 12)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี (ตารางที่ 13-18)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตารางที่ 4
แสดงข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถานศึกษา		
ร.ร. อุดรพนิชยการ-ช่างกล	242	25.40
ร.ร. ช่างกลอุดรธานี	231	24.30
ร.ร. เทคนิคพนิชยการสันตพล	190	20.00
ร.ร. เทคนิคอุดรอำนวยศิลป์	142	14.90
ร.ร. โปล์เทคนิคอุดรธานี	146	15.40
ประเภทวิชา		
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	520	54.70
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม	431	45.30
เพศ		
ชาย	515	54.20
หญิง	436	45.8
คะแนนเฉลี่ย		
ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป	727	76.40
ต่ำกว่า 2.00	224	23.60
อาชีพของบิดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	270	28.40
ไม่ได้รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	681	71.60
อาชีพของมารดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	121	12.70
ไม่ได้รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	830	87.30
รายได้บิดามารดาด้วยกัน		
ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป	327	34.40
ต่ำกว่า 10,000 บาท	624	65.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	840	83.30
หย่าร้าง	70	7.40
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม	35	3.70
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	6	0.60
ผู้อุปการะ		
บิดา	677	71.20
มารดา	200	21.00
ญาติพี่น้อง	60	6.30
หารายได้ด้วยตนเอง	14	1.50
รวม	951	100

จากตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่เรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 951 คน โดยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอุดรพิทยาคาร - ช่างกล มากที่สุด จำนวน 242 คน (ร้อยละ 25.40) รองลงมาเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนช่างกลอุดรธานี จำนวน 231 คน (ร้อยละ 24.30) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเทคนิคพิทยาคารสันตพล จำนวน 190 คน (ร้อยละ 20.00) นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนโปลีเทคนิคอุดรธานี จำนวน 146 คน (ร้อยละ 15.40) และเป็นนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเทคนิคอุดรอำเภอยศศิลป์ น้อยที่สุด จำนวน 142 คน (ร้อยละ 14.90) ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนที่เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด จำนวน 520 คน (ร้อยละ 54.70) และเรียนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 431 คน (ร้อยละ 45.30)

3. เพศ พบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายจำนวน 515 คน (ร้อยละ 54.20) และเป็นเพศหญิง 436 คน (ร้อยละ 45.80)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คะแนนเฉลี่ย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป จำนวน 727 คน (ร้อยละ 76.40) และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จำนวน 224 คน (ร้อยละ 23.60)

5. อาชีพของบิดา พบว่า บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 681 คน (ร้อยละ 71.60) และ ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 270 คน (ร้อยละ 28.40)

6. อาชีพของมารดา พบว่า มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 830 คน (ร้อยละ 87.30) และ ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 121 คน (ร้อยละ 12.70)

7. รายได้ของบิดามารดา รวมกัน พบว่า บิดามารดามีรายได้ต่อเดือนรวมกันแล้ว ต่ำกว่า 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 624 คน (ร้อยละ 63.6) และมารดามีรายได้ต่อเดือนรวมกันแล้ว ตั้งแต่ 10,000 บาท จำนวน 327 คน (ร้อยละ 34.4)

8. สถานภาพของบิดามารดา พบว่า บิดามารดาอยู่ด้วยกันมากที่สุด มีจำนวน 840 คน (ร้อยละ 83.30) หย่าร้าง จำนวน 70 คน (ร้อยละ 7.40) ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม จำนวน 35 คน (ร้อยละ 3.70) และถึงแก่กรรมทั้งคู่ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 0.60)

9. ผู้อุปการะ ในการศึกษา พบว่า บิดาเป็นผู้อุปการะในการศึกษา มากที่สุด จำนวน 677 คน (ร้อยละ 71.20) มารดาเป็นผู้อุปการะในการศึกษา จำนวน 200 คน (ร้อยละ 21.00) ญาติเป็นผู้อุปการะในการศึกษา จำนวน 60 คน (ร้อยละ 6.30) และหารายได้ด้วยตนเอง จำนวน 14 คน (ร้อยละ 1.50)

ตอนที่ 2 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี

ตารางที่ 5

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี

องค์ประกอบ	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	2.62	0.80	ปานกลาง
2. ด้านรายได้และอาชีพ	3.64	0.59	มาก
3. ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	3.84	0.66	มาก
4. ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง	4.36	0.54	มาก
5. ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า	4.39	0.53	มาก
6. ด้านความจำเป็น	2.53	0.82	ปานกลาง
7. ด้านคุณภาพของโรงเรียน	3.64	0.75	มาก
รวมเฉลี่ย	3.57	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี พบว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า (ค่าเฉลี่ย 4.39) รองลงมาคือ ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ย 4.36) และด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย 3.84) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 2.62) และด้านความจำเป็น (ค่าเฉลี่ย 2.53)

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. บิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แนะนำให้เรียน	3.41	1.34	ปานกลาง
2. เลือกเรียนตามที่ ๆ น้อง ๆ หรือญาติสนิท	2.31	1.22	น้อย
3. เลือกเรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักชอบพอกัน	2.03	1.44	น้อย
4. ครู-อาจารย์ประจำชั้นแนะนำแนวทางให้	2.71	1.23	ปานกลาง
5. นักเรียนรุ่นพี่ ๆ แนะนำและแนะแนวทางให้	2.54	1.20	ปานกลาง
6. ครู - อาจารย์แนะแนวโรงเรียนเดิมแนะนำให้	2.65	1.22	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.62	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แนะนำให้เรียน (ค่าเฉลี่ย 3.41) ครู-อาจารย์ประจำชั้นแนะนำแนวทางให้ (ค่าเฉลี่ย 2.74) ครู - อาจารย์แนะแนวโรงเรียนเดิมแนะนำให้ (ค่าเฉลี่ย 2.65) และนักเรียนรุ่นพี่ ๆ แนะนำและแนะแนวทางให้ (ค่าเฉลี่ย 2.54) และมีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับน้อย คือ เลือกเรียนตามที่ ๆ น้อง ๆ หรือญาติสนิท (ค่าเฉลี่ย 2.31) และเลือกเรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักชอบพอกัน (ค่าเฉลี่ย 2.03)

ตารางที่ 7

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี
ด้านรายได้และอาชีพ

องค์ประกอบด้านรายได้และอาชีพ	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ต้องการประกอบอาชีพเหมือนบิดามารดา	2.29	1.28	น้อย
2. ต้องการประกอบอาชีพเหมือนพี่หรือญาติ ๆ	2.73	1.30	ปานกลาง
3. ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางาน ทำงาน เพราะตลาดแรงงานต้องการ	4.10	0.91	มาก
4. ประเภทวิชาเลือกเรียนสามารถสร้างงานให้ตน เองได้	4.24	0.82	มาก
5. ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วสามารถ ประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อในชั้นสูงได้ ขณะทำงาน	4.29	0.85	มาก
6. มีความต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความ สามารถและมีมือระดับสูงเพื่อหารายได้สูงขึ้น	4.21	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย	3.64	0.59	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านรายได้และอาชีพ พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อในชั้นสูงได้ขณะทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.29) ประเภทวิชาเลือกเรียนสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ (ค่าเฉลี่ย 4.24) มีความต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถและมีมือระดับสูงเพื่อหารายได้สูงขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.21) และ ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำงานง่ายเพราะตลาดแรงงานต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.10) เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือก

เรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลางคือต้องการประกอบอาชีพเหมือนพี่หรือญาติ ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.73) และเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับน้อย คือ ต้องการประกอบอาชีพเหมือนบิดามารดา (ค่าเฉลี่ย 2.29)

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี
ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

องค์ประกอบด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง	4.26	0.89	มาก
2. ประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตัวเอง	3.85	0.91	มาก
3. สามารถทำคะแนนวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เรียนได้ดี	3.41	0.84	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.84	0.66	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง (ค่าเฉลี่ย 4.26) และประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.85) และที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง คือ สามารถทำคะแนนวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เรียนได้ดี (ค่าเฉลี่ย 3.41)

ตารางที่ 9

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี
ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง

องค์ประกอบด้านเกียรติยศและชื่อเสียง	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เมื่อจบแล้วสามารถประกอบอาชีพที่นำชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่วงศ์ตระกูลได้	3.71	1.00	มาก
2. ต้องการประกอบอาชีพที่สุจริต	4.76	0.57	มากที่สุด
3. ต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.59	0.71	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.36	0.54	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.36) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่สุจริต (ค่าเฉลี่ย 4.79) และต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.59) และที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ เมื่อจบแล้วสามารถประกอบอาชีพที่นำชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่วงศ์ตระกูลได้ (ค่าเฉลี่ย 3.71)

ตารางที่ 10

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี
ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า

องค์ประกอบด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถที่ต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในระดับสูง	4.07	0.82	มาก
2. ต้องการประกอบอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ	4.27	0.84	มาก
3. ต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง	4.60	0.71	มากที่สุด
4. ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า	4.64	0.67	มากที่สุด
5. ต้องการประกอบอาชีพที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีแก่น้อง ๆ หรือญาติ ๆ	4.42	0.80	มาก
6. ต้องการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	4.34	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	0.53	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า (ค่าเฉลี่ย 4.64) และต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง (ค่าเฉลี่ย 4.60) และที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่น้อง ๆ หรือญาติ ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.42) ต้องการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย 4.34) ต้องการประกอบอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.27) และ ต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถที่ต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.07)

ตารางที่ 11

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ด้านความจำเป็น

องค์ประกอบด้านความจำเป็น	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัว	3.85	1.11	มาก
2. เลือกเรียนเพราะไม่ทราบว่าเรียนที่ไหนดี	2.37	1.31	น้อย
3. เลือกเรียนเพราะสอบเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยของรัฐบาลไม่ได้	2.85	1.44	ปานกลาง
4. เลือกเรียนเพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก	2.35	1.36	น้อย
5. เลือกเรียนเพราะรับทุนการศึกษาของโรงเรียนเนื่องจากฐานะยากจน	2.03	1.30	น้อย
6. เลือกเรียนเพราะบิดามารดามีความผูกพันกับทางโรงเรียน	1.74	1.16	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.53	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความจำเป็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ค่าเฉลี่ย 3.85) เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ คือ เลือกเรียนเพราะสอบเข้า เรียนต่อในวิทยาลัยของรัฐบาลไม่ได้ (ค่าเฉลี่ย 2.85) และเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ คือ เลือกเรียนเพราะไม่ทราบว่าเรียนที่ไหนดี (ค่าเฉลี่ย 2.37) เลือกเรียนเพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35) เลือกเรียนเพราะรับทุนการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากฐานะยากจน (ค่าเฉลี่ย 2.03) และเลือกเรียนเพราะบิดามารดามีความผูกพันกับทางโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 1.74)

ตารางที่ 12

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียน อาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของโรงเรียน

องค์ประกอบด้านคุณภาพของโรงเรียน	N = 951		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี	3.54	1.00	มาก
2. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม	3.49	0.96	ปานกลาง
3. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีระเบียบวินัยดี	3.53	1.01	มาก
4. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีอุปกรณ์เครื่องมื พร้อม และทันสมัย	3.48	1.07	ปานกลาง
5. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการจัดการเรียนการ สอนดี	3.68 3.74	0.97 0.95	มาก มาก
6. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ			
7. นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีงานทำ	3.78	0.98	มาก
8. นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก	3.86	1.01	มาก
รวมเฉลี่ย	3.64	0.75	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของโรงเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีงานทำ (ค่าเฉลี่ย 3.78) และโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ (ค่าเฉลี่ย 3.74) ตามลำดับ และเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสังคมดี (ค่าเฉลี่ย 3.49) และโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีอุปกรณ์เครื่องมือพร้อมและทันสมัย (ค่าเฉลี่ย 3.48)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

3.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13
แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
ที่มีผลต่อการเลือกเรียน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในจังหวัดอุดรธานี

ข้อมูลส่วนตัว	ประเภทวิชา	สถานศึกษา	เพศ	เกรดเฉลี่ย	อาชีพบิดา	อาชีพมารดา	รายได้บิดามารดา	สถานภาพของบิดามารดา	ผู้อุปการะ
ประเภทวิชา	1.000	0.893**	-0.737**	-0.102	0.130	0.158**	-0.095	-0.025	-0.066
สถานศึกษา		1.000	-0.687**	-0.120	0.065	0.103	-0.025	-0.048	-0.096
เพศ			1.000	0.050	-0.076	-0.60	-0.027	0.064	0.001
เกรดเฉลี่ย				1.000	-0.110	-0.080	-0.044	-0.021	0.030
อาชีพบิดา					1.000	0.370**	-0.258**	0.071	0.047
อาชีพมารดา						1.000	-0.265**	-0.03	-0.010
รายได้บิดามารดา รวมกัน							1.000	0.108	0.091
สถานภาพ ของบิดา มารดา								1.000	0.372**
ผู้อุปการะ									1.000

** P < 0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 13 แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่าสถานศึกษาที่เลือกเรียน และอาชีพของมารดามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประเภทวิชาที่เลือกเรียน เพศมีความสัมพันธ์เชิงลบกับประเภทวิชาและสถานศึกษาที่เลือกเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$ อาชีพของบิดาความสัมพันธ์เชิงบวกกับอาชีพของมารดา และรายได้ของบิดาและมารดาความสัมพันธ์เชิงลบกับอาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชาและสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชาและสถานศึกษา โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14
แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชา
และสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในจังหวัดอุดรธานี

องค์ประกอบ	สถานศึกษาที่เลือก	ประเภทวิชาที่เลือก	บุคคลที่เกี่ยวข้อง	รายได้และอาชีพ	ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว	เกียรติยศชื่อเสียง	ลักษณะงานและความก้าวหน้า	ความจำเป็น	คุณภาพของโรงเรียน
สถานศึกษาที่เลือก	1.000	0.893**	-0.128	0.003	0.088	-0.0889	-0.112	0.323**	0.209**
ประเภทวิชาที่เลือก		1.000	-0.206**	-0.062	0.075	-0.098	-0.134	0.327**	-0.227**
บุคคลที่เกี่ยวข้อง			1.000	0.304**	0.159**	0.236**	0.184**	0.268**	0.291**
รายได้และอาชีพ				1.000	0.442**	0.467**	0.413**	0.098	0.244**
ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว					1.000	0.473**	0.448**	0.052	0.191**
เกียรติยศชื่อเสียง						1.000	0.616**	0.016	0.277**
ลักษณะงานและความก้าวหน้า							1.000	0.004	0.333**
ความจำเป็น								1.000	0.093
คุณภาพของโรงเรียน									1.000

** p < 0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 14 แสดงค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชา และสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ความจำเป็น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสถานศึกษาและประเภทวิชาที่เลือกเรียน คุณภาพของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกับสถานศึกษาที่เลือกเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้องและ คุณภาพของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงลบกับกับประเภทวิชาที่เลือกเรียนที่เลือกเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$ ส่วนองค์ประกอบเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับองค์ประกอบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$ รายได้และอาชีพ ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียง และลักษณะงานและความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$ และคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับรายได้และอาชีพ ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียง และลักษณะงานและความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\alpha = 0.01$

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ตัวแปรทำนายหรือองค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้แก่ ตัวแปรสถานศึกษา เพศ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้ของบิดา มารดา สถานภาพของบิดามารดา และผู้อุปการะในการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

แสดงลำดับองค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการ
เลือกเรียน ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม
ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	องค์ประกอบ	R	R ²	r _{xy}	F
1	สถานศึกษา	0.89257	0.79669	0.893	1073.677**
2	เพศ	0.90886	0.82603	-0.737	648.137**
3	รายได้บิดา มารดา	0.91264	0.83106	-0.095	451.933**

** p < 0.01

จากตารางที่ 15 แสดงลำดับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา
พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า
องค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิช
ยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มี 3 องค์ประกอบ, คือ สถาน
ศึกษา เพศ และรายได้ของบิดามารดา โดยองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นองค์ประกอบแรกคือ
สถานศึกษา สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม
และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 79.67 โดยสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียน
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.893$) เพศเป็นองค์
ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 2 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภท
วิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 82.60 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.93 โดยเพศมี
ความสัมพันธ์เชิงลบกับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม อยู่ใน
ระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = -0.737$) และ องค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 3 คือ รายได้ของบิดา
มารดา โดยสามารถเพิ่มอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชา
พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 83.11 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.51 โดยรายได้ของ
บิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม
($r_{xy} = -0.095$) และองค์ประกอบที่ส่งผลทั้งสามองค์ประกอบ คือ สถานศึกษา เพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และรายได้ของบิดามารดา ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 83.11 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบสถานศึกษา เพศ และรายได้ของบิดามารดา กับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรมมีค่าเท่ากับ 0.91264

3.4. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ตัวแปรทำนายหรือองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง รายได้และอาชีพความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกี่ยวรติยศชื่อเสียง ลักษณะงานและความก้าวหน้า ความจำเป็น และคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 16

ตารางที่ 16

แสดงลำดับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	องค์ประกอบ	R	R ²	r _{xy}	F
1	ความจำเป็น	0.32713	0.10701	0.327	32.83525**
2	คุณภาพโรงเรียน	0.44980	0.20232	-0.277	34.62216**
3	บุคคลที่เกี่ยวข้อง	0.50426	0.25428	-0.206	30.91567**
4	เกียรติยศชื่อเสียง	0.52413	0.27471	0.075	25.6631**

** p < 0.01

จากตารางที่ 16 แสดงลำดับขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม มี 4 องค์ประกอบ คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ เกียรติยศชื่อเสียง โดยองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นองค์ประกอบแรกคือ ความจำเป็น ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 10.70 โดยความจำเป็นมีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม อยู่ในระดับต่ำ ($r_{xy}=0.327$) คุณภาพของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 2 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 10.70 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.95 โดยคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม อยู่ในระดับต่ำ ($r_{xy}= -0.277$) องค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 3 คือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถเพิ่มอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชา พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 25.43 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.52 โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม อยู่ในระดับต่ำ ($r_{xy}= -0.206$) ส่วนด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยสามารถเพิ่มอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 25.43 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.20 แต่เกียรติยศชื่อเสียงไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ($r_{xy}=0.075$) และองค์ประกอบที่ส่งผลทั้งสององค์ประกอบ คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ เกียรติยศชื่อเสียง ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ได้ร้อยละ 27.47 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ เกียรติยศชื่อเสียง กับการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม มีค่าเท่ากับ 0.52413

3.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ตัวแปรทำนายหรือองค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ ตัวแปรประเภทวิชา เพศ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปไซ้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาตอนต้น อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้ของบิดามารดา สถานภาพของบิดามารดา และผู้อุปการะในการศึกษา ซึ่งผลการ วิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17

แสดงลำดับขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	องค์ประกอบ	R	R ²	r _{xy}	F
1	ประเภทวิชา	0.89257	0.79669	0.893	1073.677**
2	รายได้บิดา มารดา	0.89456	0.80024	-0.095	546.823**

** p < 0.01

จากตารางที่ 17 แสดงลำดับขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษา มี 3 องค์ประกอบ คือ ประเภทวิชา และรายได้ของบิดามารดา โดยองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นองค์ประกอบแรกคือ ประเภทวิชา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 79.67 โดยประเภทวิชามีความสัมพันธ์กับมีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชา อยู่ในระดับสูง ($r_{xy}=0.863$) ส่วนรายได้ของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 2 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 80.02 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.03 แต่รายได้ของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชา ($r_{xy}=0.095$) และองค์ประกอบที่ส่งผลทั้งสององค์ประกอบ คือ ประเภทวิชา และรายได้ของบิดามารดา ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานีได้ร้อยละ 80.02 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบประเภทวิชา และรายได้ของบิดามารดา กับการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.89456

3.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี โดยตัวแปรทำนายคือองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง รายได้และอาชีพความสนใจและเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียง ลักษณะงานและความก้าวหน้า ความจำเป็น และคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18
แสดงลำดับขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	องค์ประกอบ	R	R ²	r _{xy}	F
1	ความจำเป็น	0.32343	0.10461	0.323	32.01057**
2	คุณภาพโรงเรียน	0.40265	0.16213	-0.209	26.41266**
3	บุคคลที่เกี่ยวข้อง	0.43425	0.18858	-0.128	21.07102**
4	ความสนใจและ เหตุผลส่วนตัว	0.45506	0.20728	0.088	17.693**

** p<0.01

จากตารางแสดงลำดับขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นองค์ประกอบแรกคือ ความจำเป็น ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 10.46 โดยความจำเป็นมีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชา อยู่ในระดับต่ำ ($r_{xy}=0.323$) คุณภาพเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 2 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 16.21 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.75 โดยคุณภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนประเภทวิชา อยู่ในระดับต่ำ ($r_{xy} = -0.209$) องค์ประกอบที่ส่งผลเป็นลำดับที่ 3 คือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถเพิ่มอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 18.86 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.64 โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนประเภทวิชา ($r_{xy} = -0.128$) ส่วนด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวนั้นเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลลำดับที่ 4 โดยสามารถเพิ่มอำนาจในการอธิบายความแปรปรวนของการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 20.73 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.87 โดยความสนใจและเหตุผลส่วนตัวไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเลือกเรียนประเภทวิชา ($r_{xy} = 0.088$) และองค์ประกอบที่ส่งผลทั้งสองคือ องค์ประกอบ คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานีได้ร้อยละ 20.73 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว กับการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีค่าเท่ากับ 0.45506

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอุดรธานี

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี 5 โรงเรียน จำนวน 2430 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดอุดรธานี 5 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Yamane's (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2534 :49-51) จำนวน 1022 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยได้นำเครื่องมือของสุนิสา เนียมเปรม (2530) และเฉลิมเผ่า อจละนันท์ (2520) ธวัชชัย ชัยจิรฉายา กุล (2531) มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แล้วนำเครื่องมือที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปทำการทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพ โดยทดสอบกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดขอนแก่น 3 โรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 30 คน ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ซึ่งได้แบบสอบถามทั้งหมด 7 ด้าน จำนวน 37 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยนำหนังสือขออนุญาตจากคณะกรรมการศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปขออนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและกรมอาชีวศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลในสถานประกอบการศึกษาต่าง ๆ แล้วผู้วิจัยก็ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้ แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 951 ชุด (คิดเป็นร้อยละ 93.05)

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statcal Package for the Social Science/Personal Computer plus)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สรุปผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาภูมิหลังของนักศึกษาที่เรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 951 คน โดยพบว่า

1.1 เป็นนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนอุดรพนิชยการ - ขางกล มากที่สุด รองลงมาเป็นนักศึกษาที่เรียนในโรงเรียนช่างกลอุดรธานี โรงเรียนเทคนิคพนิชยการสันตพล โรงเรียนโปลีเทคนิคอุดรธานี และโรงเรียนเทคนิคอุดรอำนวยศิลป์ ตามลำดับ

1.2 เป็นนักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมมากกว่าช่างอุตสาหกรรม

1.3 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

1.4 มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปมากที่สุด

1.5 บิดาและมารดาไม่ได้ประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ มากที่สุด ส่วนใหญ่แล้วบิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีรายได้ต่อเดือนรวมกันแล้ว ต่ำกว่า 10,000 บาท มากที่สุด และบิดามารดาเป็นผู้อุปการในการศึกษา

2 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า องค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านคุณภาพของโรงเรียน และด้านรายได้และอาชีพตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านความจำเป็น เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง คือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แนะนำให้เรียน ครู-อาจารย์ประจำชั้นแนะนำแนวทางให้ ครู - อาจารย์แนะนำโรงเรียนเดิมแนะนำให้ และนักเรียนรุ่นพี่ ๆ แนะนำและแนะนำแนวทางให้

2.2 ด้านรายได้และอาชีพ พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านรายได้และอาชีพ พบว่ามีข้อที่เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อในชั้นสูงได้ขณะทำงาน ประเภทวิชาเลือกเรียนสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ มีความต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถและมีมีระดับสูงเพื่อหารายได้สูงขึ้นและ ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่ายเพราะตลาดแรงงานต้องการ

2.3 ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง และประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง

2.4 ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการประกอบอาชีพที่สุจริต และต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.5 ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชน

อาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า และต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง

2.6 ด้านความจำเป็น องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความจำเป็น พบว่า มีองค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัว

2.7 ด้านคุณภาพของโรงเรียน องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของ โรงเรียน พบว่า องค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ และนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีงานทำ ตามลำดับ

3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์กรประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชาและสถานศึกษา โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ตัวแปรทำนายหรือองค์ประกอบเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้แก่ ตัวแปรสถานศึกษา เพศ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้ของบิดามารดา สถานภาพของบิดามารดา และผู้ประกอบการในครัวศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise

3.1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า สถานศึกษาที่เลือกเรียน และอาชีพของมารดามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประเภทวิชาที่เลือกเรียน เพศมีความสัมพันธ์เชิงลบกับประเภทวิชาและสถานศึกษาที่เลือกเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

3.2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกประเภทวิชาและสถานศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ความจำเป็น มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสถานศึกษาและประเภทวิชาที่เลือกเรียน คุณภาพของสถานศึกษามี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์เชิงบวกกับสถานศึกษาที่เลือกเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ คุณภาพของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบกับประเภทวิชาที่เลือกเรียนที่เลือกเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.01$

3.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม มี 3 องค์ประกอบ คือ สถานศึกษา เพศ และรายได้ของบิดามารดา โดยองค์ประกอบที่ส่งผลเป็นองค์ประกอบแรกคือ สถานศึกษา เพศ และรายได้ของบิดามารดา

3.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และ เกียรติยศชื่อเสียง ตามลำดับ

3.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับภูมิหลังที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี คือ ประเภทวิชา และรายได้ของบิดามารดา

3.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความสนใจและเหตุผลส่วนตัว

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านคุณภาพของโรงเรียน และด้านรายได้และอาชีพตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านความจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมเผ่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อจละนันท์ (2520 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา แรงจูงใจในการเลือกเรียนต่อในสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่ามูลเหตุจูงใจที่สำคัญคือ ลักษณะของงานและความก้าวหน้า เกียรติยศ ชื่อเสียง ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว รายได้ ความจำเป็น และบุคคลที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์.(2512 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่านักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนการช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เนื่องจากแรงจูงใจด้านลักษณะของงาน เกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า ประสบการณ์ ความสนใจ ความตระหนักใจตนเอง และเงิน ตามลำดับ มีเพียงส่วนน้อยที่เข้าเรียนเนื่องจากแรงจูงใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่า นักเรียนส่วนมากเลือกเรียนวิชาชีพเนื่องจากชอบเพราะเป็นอาชีพที่อิสระ และตามความต้องการของผู้ปกครอง และมูลเหตุจูงใจจากปัจจัยด้านบุคคล เป็นการตัดสินใจด้วยตนเอง เห็นว่าสำเร็จการศึกษาแล้วหางานทำได้ง่าย รายได้ดี และนักเรียนมีความถนัดและสนใจวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เลือก จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความรู้ ความสามารถ ความถนัดและความชอบ ที่จะประกอบอาชีพนั้น มีความสนใจในอาชีพที่เลือก ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพ ที่จะประกอบอาชีพตรงกับแนวความคิดของ John O.Crites (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-18) ที่ว่าบุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือกบนพื้นฐานความเป็นจริง แรงจูงใจด้านความถนัด ความสนใจและเหตุผลส่วนตัวเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งมุกดา ศรียงค์ และชนิษฐา วิเศษสาร (2528 : 181-182) กล่าวว่านักเรียนได้รับแรงจูงใจภายในมีความสนใจวิชาชีพ มีความต้องการที่จะศึกษา เป็นเจตคติ ของแต่ละบุคคล และได้รับแรงจูงใจภายนอกทำให้ตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพ สอบเข้าศึกษาต่อ ต้องการความก้าวหน้าทั้งในทางการเรียนในการงานและอาชีพ แรงจูงใจได้จากครูอาจารย์ผู้สอนวิชา จากอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน จากระบบข้อมูล ข่าวสาร จากครอบครัว จากชุมชน ทำให้เกิดความคิด ความเชื่อในโลกของอาชีพเลือกอาชีพ ต้องการเรียนรู้วิชาชีพ แล้วตัดสินใจเลือกเรียนตามสาขาวิชาชีพที่ตนสนใจ ซึ่งอาจแตกต่างจากอาชีพของบิดามารดา ผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องเจตคติของ James Clack (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-41) เกี่ยวกับอาชีพของเด็กวัยรุ่นนอิทธิพลและผลประโยชน์ของอาชีพต่าง ๆ นั้นพบว่าวัยรุ่นทั้งหลายยังอาศัยความต้องการเป็นอิทธิพลเบื้องต้นในการเลือกอาชีพในระดับมัธยมศึกษาไม่ได้คำนึงถึงเพศตรงกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Ginzberg (อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 49-51) กล่าวว่าการเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบด้านการศึกษา สภาพความเป็นจริงทั้งของตัวบุคคลและสังคม ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

1.1 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง คือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แนะนำให้เรียน ครู-อาจารย์ประจำชั้นแนะนำแนวทางให้ ครู - อาจารย์แนะแนวโรงเรียนเดิมแนะนำให้ และนักเรียนรุ่นพี่ ๆ แนะนำและแนะแนวทางให้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา เนียมเปรม (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าพ่อ - แม่ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะเลือกเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของกลุ่มนักศึกษาที่เคยสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งก็หมายถึงเมื่อนักศึกษาไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงเป็นเป้าหมายอันดับ 2 ที่พ่อ - แม่ของนักศึกษาได้แนะนำให้แก่นักศึกษาสำหรับที่จะเข้าศึกษาต่อเพราะว่าพ่อ - แม่ของนักศึกษาได้เล็งเห็นถึงคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้วว่ามีคุณภาพพอที่จะเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้

ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : บทคัดย่อ) พบว่าอาชีพของบิดามารดา มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของนักเรียนในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพประเภทช่างอุตสาหกรรม และสมพงษ์ อภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) พบว่าอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Anne Roe(อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 48) ที่กล่าวว่า คนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของคนความต้องการจะได้รับการตอบสนองความมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับเด็กซึ่งจะก่อให้เกิดบุคลิกภาพเด็กจะมีบุคลิกภาพอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับการเล่นดูของพ่อแม่ ซึ่งจะมีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ คนจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง(วัชรวิ ทรรศย์มี, 2523:20) นอกจากนี้ Robert Hoppock (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-41) ได้สรุปองค์ประกอบที่จะเป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคลด้านต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการเลือกอาชีพของเด็กนั้น โดยทั่วไปเด็กจะได้รับอิทธิพลจากบุคคลใกล้ชิดเช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน ญาติพี่น้อง เป็นต้น (วัชรวิ ทรรศย์มี, 2523: 38) สรุปได้ว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีอิทธิพลในการเลือกอาชีพ ได้แก่ พ่อแม่ เด็กที่พ่อแม่มีฐานะดี ทำให้มีโอกาสได้พบคนหลากหลายทำให้เกิดประสบการณ์มากขึ้น จะช่วยสร้างแบบแผนทางอาชีพได้ใกล้เคียงที่ตนต้องการและยอมรับว่าครูแนะแนวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านอาชีพของเด็กทำให้เข้าใจตนเองและเลือกอาชีพตามความต้องการ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 71-72) ซึ่งเป็นที่ยอมรับ

รับว่าบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน ญาติพี่น้องหรือบุคคลใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

1.2 ด้านรายได้และอาชีพ พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านรายได้และอาชีพ พบว่า มีข้อที่เป็น องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ประเภทวิชาเลือกเรียน เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อในขั้นสูงได้ขณะทำงาน ประเภทวิชาเลือกเรียนสามารถสร้างงานให้ตนเองได้ มีความต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถและมีมีระดับสูงเพื่อหารายได้สูงขึ้นและ ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่ายเพราะตลาดแรงงานต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ หางานทำได้ง่าย รายได้ดี ตรงกับงานวิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ ที่พบว่าแรงจูงใจด้านการเงินที่เห็นว่าวิชาชีพมีรายได้ดี หางานทำง่าย ไม่มีทุนเรียนอย่างอื่นเป็นแรงจูงใจ ที่ส่งผลให้นักเรียนเลือกเรียนต่อและประกอบอาชีพ งานวิจัยของ Ginzberg (อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 49-51) พบว่าบุคคลพยายามที่จะทำงานสนองความพึงพอใจ หรือความต้องการโดยให้ตนเองได้ผลประโยชน์ สถาบันทรัพยากรมนุษย์ (2532 : 42) ที่ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจ้างงานอุตสาหกรรมว่า โดยภาคอุตสาหกรรมเริ่มมีบทบาทการจ้างแรงงานภายในประเทศเมื่อไม่นานมานี้เอง ทั้งนี้เพราะประเทศไทยในอดีตเป็นประเทศเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ก็มีการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเช่นกัน และไพรัตน์ วงศ์รุ่ง (2510 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เลือกอาชีพโดยพิจารณาจากปัจจัยด้านทุนทรัพย์เป็นประการหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยอื่นซึ่งสอดคล้องกับราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : บทคัดย่อ) พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งหวังให้นักเรียนเรียนต่อเป็นอันดับแรกมีพิจารณาจากทุนทรัพย์

จึงสรุปได้ว่ารายได้และอาชีพมีความสำคัญต่อการเลือกสาขาวิชาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดทางทฤษฎีของ Robert Hoppock (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-41) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นเหตุผลด้านความจำเป็น คือ ด้านเศรษฐกิจ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักจะเลือกและประกอบอาชีพเร็วและมักจะเลือกประกอบอาชีพที่มีรายได้สูงในด้านการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงย่อมมีโอกาสเลือกอาชีพได้กว้างขวาง (วัชร ทรัพย์มี , 2523 : 37-38) นอกเหนือจากแนวคิดทางทฤษฎีดังกล่าวแล้ว Walter James Greenleaf (อ้างถึงใน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 52-54) ได้ให้ทัศนะว่า นักเรียนบางคนมีความจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษา เพราะไม่มีทุนเรียนต่อ ทำให้นักเรียนที่เรียนดีบางคนเรียนต่อในระดับวิทยาลัยไม่ได้ จึงต้องเรียนต่อวิชาชีพและเลือกหาอาชีพทำก่อน นอกจากนี้ Eli Ginzberg (อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 49-51) ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพและการเข้าสู่อาชีพนั้น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและความแตกต่างด้านการศึกษาจะมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่การพัฒนาอาชีพต่างกัน เด็กยากจนจะก้าวเข้าสู่อาชีพก่อนเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 66-67)

1.3 ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีพศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง และประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับของชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าด้านบุคคลเป็นแรงจูงใจสูงสุดในการเลือกเรียนขึ้นอยู่กับตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชลสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การเลือกเรียนของนักเรียนเกิดตามความสมัครใจของตนเองสูงสุด ตรงกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-41) ที่ว่าบุคคลจะเลือกอาชีพของตนจากความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 21-24) ได้พูดถึงลักษณะงานอาชีพทุกชนิดต้องการความรู้และทักษะโดยเฉพาะ ผู้เรียนจึงควรสำรวจความสนใจและความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาในสาขาวิชาใดได้ดีต้องมีการวิเคราะห์ตนเองอย่างตรงไปตรงมา ควรเลือกอาชีพในสาขาที่เรามีความสนใจจะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในงานทำให้สามารถทำงานให้เจริญก้าวหน้าได้ ความสนใจและความต้องการส่วนตัวเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นอย่างมาก ตรงกับแนวคิดของ George E. Myers (1953 : 67) เชื่อว่า ถ้าบุคคลได้เลือกอาชีพ ตามความสนใจและความสามารถของเขาแล้ว บุคคลจะเกิดความสุขและจะประสบผลสำเร็จในอาชีพ Walter James Greenleaf (1955 : 21) ความสนใจเป็นแรงจูงใจที่สำคัญและมีความสัมพันธ์มากต่อการเลือกอาชีพของคน นอกจากนี้ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม พบว่าองค์ประกอบซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพใน 8 ประการ ความสนใจจัดอยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับ ประมวล ศิริพันธ์แก้ว (2513 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเหตุผลของนักเรียน ม.ศ 3 และม.ศ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเกี่ยวกับการเลือกและไม่เลือกเรียนสูง พบว่า

ความสนใจในการเลือกเรียนครู ก็เพื่อต้องการให้ความรู้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเป็นพลเมืองดี และอาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคง ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ) พบว่า การเลือกแผนการเรียนของนักเรียนที่ถูกต้องจะเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพในอนาคตและจะทำให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพตามที่ตนถนัด ดังนั้นโรงเรียนจึงควรแนะนำให้นักเรียนรู้จักตนเอง ความสามารถและความสนใจ เพื่อให้สามารถเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Traits and Factors theory) เป็นทฤษฎีพื้นฐานทางจิตวิทยา ซึ่งพิจารณาถึงความแตกต่างของบุคคล (Individual Differences) ดังนั้นองค์ประกอบของบุคคลต่อการเลือกอาชีพได้แก่ ความถนัด (วัชรวิ ทรัพย์มี, 2523 : 13-17) ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ Donald E. Super (อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 51-52) ซึ่งยอมรับว่ามนุษย์มีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพในการเลือกอาชีพเด็กต้องเข้าใจตนเอง รู้จุดอ่อนจุดแข็งความสนใจและความสามารถของตนเอง (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 64-68) นอกจากนี้ David Tiedman และ Robert o' Hara (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ 2535 : 15-41) ได้กล่าวถึงกระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพและเลือกสาขาวิชาเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการเตรียมเลือกอาชีพและสาขาวิชา โดยการสำรวจตัวเองถึง ความสนใจ ความสามารถและความต้องการ ระยะที่ 2 ขึ้นตัดสินใจเลือกอาชีพและตัดสินใจเลือกเรียนในสาขาที่ต้องการ (พล แสงสว่าง, 2529 : 64-68) และ J.L. Holland ได้ให้หลักการว่า บุคคลจะเลือกอาชีพตามลักษณะบุคลิกภาพของตน ซึ่งบุคลิกภาพจะเกี่ยวข้องกับความสนใจ เช่น คนที่สนใจเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ชอบเสี่ยง ชอบแสดงออก มีความกระตือรือร้น บุคลิกภาพต่างๆ ไปก็จะเข้าสังคมได้ดี เปิดเผยช่างพูด มีความสามารถในการควบคุมดูแล อาชีพที่เหมาะสมกับคนในกลุ่มนี้ นายหน้า ผู้จัดการ โฆษก นักแสดง ทนายความ เป็นต้น (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 53-58)

1.4 ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการประกอบอาชีพที่สุจริต และต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) ที่เห็นว่านักเรียนเคยเห็นผู้ประกอบการที่เลือกนี้มีความเจริญรุ่งเรือง ตรงกับงานวิจัยของ สมพงษ์ อภาพันท์ (2519 :111) พบว่านักเรียนมีค่านิยมต่อบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ จึงทำให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลือกอาชีพคล้อยตามผู้นั้นไปด้วยเช่นเดียวกับงานวิจัยของ เบื้อง จินดา (2519 :96) และ สอดคล้องกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Krumboltz, Mitchell และ Gelatt (อ้างถึงในศุภวดี บุญญวงศ์, 2528 :138) กล่าวว่าบุคคลจะเรียนรู้จากระบบความสัมพันธ์ไม่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ทำด้วยตนเอง แต่จะเรียนรู้จากการสังเกตผู้อื่น ภาพยนตร์ สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ แล้วนำมาสัมพันธ์ กันสรุปเป็นรูปแบบการรับรู้ของตนเป็นแรงจูงใจ ให้ต้องการเลือกศึกษาวิชาชีพ และประกอบอาชีพ คล้อยตามผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพที่มีความเจริญรุ่งเรือง และสัมพันธ์กับงานศึกษาค่านิยมในการเลือกอาชีพของ Bufford (อ้างถึงในไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย 2532 : 221) พบว่านักเรียนจะเลือกเรียนอาชีพที่มีเกียรติ ขึ้นอยู่กับสังคมนั้น ผลการวิจัยด้านเกียรติยศชื่อเสียงสอดคล้องกับการศึกษาของ R.H. Schaffer (อ้างถึงใน วชิร ทรัพย์มี, 2523:22 - 36) ที่ศึกษาวิจัยและสรุปทฤษฎีในการเลือกอาชีพว่าบุคคลเลือกอาชีพก็เพื่อสนองความต้องการของตนด้านต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 10 ประการ และประการที่ 1 คือ ความต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง Robert Hoppock (อ้างถึงในเพ็ญศรี จินดาคักดี 2535 : 15-41) เป็นผู้นำแนวความคิด ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพมาประยุกต์และสรุปเกี่ยวกับความต้องการของบุคคล มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละคนมีความต้องการความรักความอบอุ่น ความมีเกียรติยศชื่อเสียง ความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น ดังนั้นคนก็จะเลือกลักษณะอาชีพที่สามารถสนองความต้องการของตน จากแนวคิดของทฤษฎีทั้ง 2 ในการเลือกอาชีพมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า คนจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน ซึ่งตรงกับทฤษฎีทางจิตวิทยาของ A.H. Maslow (อ้างถึงใน มุกดา ศรีรงค์และชนิษฐา วิเศษการ, 2528 :182)ซึ่งได้ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ เป็น 5 ขั้นดังนี้ คือ ความต้องการทางร่างกายหรือของสรีระวิทยา (Physiological Needs) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการเข้าพวกเข้าหมู่ (Belonging Needs) ความต้องการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) ความต้องการเห็นสภาพความเป็นจริงของตนเอง (Self Actualization)

เกียรติยศชื่อเสียงเป็นค่านิยมที่สำคัญยิ่งในสังคมไทย เพราะโครงสร้างทางสังคมส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาคเกษตรกรรมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนบ้านและญาติพี่น้องในสังคมแบบนี้จะเป็นอย่างแน่นแฟ้น มีความรักใคร่เป็นส่วนตัวเสมือนเป็นวงศ์ญาติ(สนิทสมัครการ, 2530 : 732) ทุกคนรู้จักกันดี แม้อยู่ห่างกันต่างบ้านต่างตำบลก็รู้จักมักคุ้นกัน ถ้าผู้ใหญ่พบปะกับเด็กที่ไม่รู้จักก็มักจะไต่ถามขึ้นต้นว่า ลูกใคร พ่อชื่ออะไร แม่ชื่ออะไร (เสฐียรโกเศศ, 2521 : 344) แสดงให้เห็นถึงความสนิทสนมเป็นอย่างดี ดังนั้น ทุกครอบครัวจึงมักจะ

อบรมสั่งสอนปลูกฝังค่านิยมให้สมาชิกในครอบครัวรักษาชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลของญาติพี่น้อง ถ้าในระดับโรงเรียนครูก็มักจะอบรมสั่งสอนให้รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน เกียรติยศชื่อเสียงนับได้ว่าเป็นค่านิยมที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของคนไทย จึงถือเสมือนเป็นสมบัติประจำตัวประจำตระกูลที่ต้องธำรงรักษาไว้

1.5 ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า และต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับของผู้วิจัยสมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) พบว่าความก้าวหน้าทางอาชีพเป็นเหตุผลสูงใจในการเลือกอาชีพเป็นอันดับ 1 ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2531 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนต้องการเลือกเรียนลักษณะวิชาชีพที่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี และเป็นวิชาชีพที่ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว ผลการวิจัยครั้งนั้นนอกจากสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุคคลหลายคนแล้ว โดยข้อเท็จจริงความก้าวหน้าเป็นความต้องการและเป็นยอดปรารถนาของทุกคน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512 : 88) พบว่าแรงจูงใจด้านประสบการณ์ ความสนใจ และความตระหนักในตนเองมีมาก ในการที่นักเรียนเลือกเรียน และมั่นใจในการประกอบอาชีพ สัมพันธ์กับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ R.H.Schaffer คล้องกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Krumboltz, Mitchell และ Gelatt (อ้างถึงในศุภวดี บุญญวงศ์, 2528 :138) ที่ว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการทำงานอิสระเป็นตัวของตัวเอง เพื่อความสำเร็จในชีวิตการทำงานและมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้น และสัมพันธ์กับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Anne Roe คล้องกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Krumboltz, Mitchell และ Gelatt (อ้างถึงในศุภวดี บุญญวงศ์, 2528 :117) ที่เน้นถึงความสำคัญของประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เชื่อว่าบุคคลมีความต้องการเป็นที่นิยมยกย่องและเป็นอิสระ ตรงกับการศึกษาแรงจูงใจทางจิตวิทยาของ Merrey พบว่าบุคคลมีความต้องการที่จะเป็นตนของตนเอง การค้นพบในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าแนวความคิดของนักเรียนในการประกอบอาชีพภายหลังการเรียนจบวิชาชีพได้เปลี่ยนจากความนิยมรับราชการเป็นการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระ ถึงแม้จะยังเป็นความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ก็ตาม ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่า กรมอาชีวศึกษาได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงนโยบายจากจุดเน้น 7 ประการ เป็นเป้าหมาย 10 ประการ คือ (กรมอาชีวศึกษา, 2534 : 30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สนองความต้องการตลาดแรงงาน
2. จัดการเทคโนโลยีใหม่
3. ส่งเสริมอาชีพอิสระ
4. การสอนระยะสั้นสู่ประชา
5. พัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน
6. งานอาชีพะครบวงจรได้มาตรฐาน
7. เร่งคุณภาพงานนักศึกษา
8. พัฒนาครู-อาจารย์
9. ประสานสัมพันธ์มวลชน
10. เพิ่มประสิทธิผล วิเคราะห์วิจัย

จะเห็นได้ว่า เป้าหมาย 10 ประการ ในลำดับที่ 1 และ 3 คือ การสนองความต้องการตลาดแรงงานและส่งเสริมอาชีพอิสระเป็นเหตุผลที่น่าจะเป็นมูลเหตุจูงใจในข้อนี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “เป็นอาชีพหางานทำง่าย” เพราะตลาดแรงงานมีความต้องการทางช่างฝีมือมากในปัจจุบันนี้

นอกจากนี้ในด้านความก้าวหน้า ยังสอดคล้องกับทฤษฎีของ Ginzberg (อ้างถึงในชาญวิทย์ กลิ่นเลขา, 2539 : 48) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายด้าน เช่น โอกาสก้าวหน้า ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและความกดดันจากสภาพแวดล้อม (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 67) ความก้าวหน้าเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา William J. Melarney (อ้างถึงในสมพงษ์ เกษมสิน, 2514 : 403-406) เชื่อว่าคนมีความต้องการจากการทำงานอย่างน้อยที่สุด 10 ประการ และ 1 ใน 10 ประการนั้นคือโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน โดยให้ทัศนะว่า トラบโดที่คนเรายังมีความหวังที่จะก้าวหน้าก็ยอมมีกำลังใจที่จะฝ่าฝืนอุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้นๆ ให้ลุล่วงไปด้วยกำลังใจที่ดีเสมอ แต่ถ้า トラบโดผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกหมดหวังในความก้าวหน้า เขายอมขาดกำลังใจในการทำงานและไม่รักงาน ซึ่งเป็นผลให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

1.6 ด้านความจำเป็น องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านความจำเป็น พบว่า มีองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัว ซึ่งตรงกับแนวความคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีของ R.H.Schaffer (อ้างถึงในวัชร ทรัพย์มี, 2523 : 22-23) ได้สรุปว่า การเลือกอาชีพก็

เพื่อสนองความต้องการของตนด้านต่างๆ 10 ประการ และ 1 ใน 10 ประการนั้น คือ ความต้องการมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทฤษฎีของ Robert Hoppock (อ้างถึงในวัชรีย์ ทรัพย์ มี, 2523 : 37-38) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคล ซึ่งเป็นเหตุผลด้านความจำเป็น คือ ด้านเศรษฐกิจผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมักจะเลือกและประกอบอาชีพเร็วและมักจะเลือกประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง ในด้านการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงย่อมมีโอกาสเลือกอาชีพได้กว้างขวาง และทฤษฎีของ Ginzberg (อ้างถึงในนวลศิริ เปาโรหิตย์, 2528 : 66-67) ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพและการเข้าสู่อาชีพนั้น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและความแตกต่างด้านการศึกษามีอิทธิพลต่อการเข้าสู่การพัฒนาอาชีพต่างกัน เด็กยากจนจะก้าวเข้าสู่อาชีพก่อนเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย จากทั้ง 3 ทฤษฎี สรุปได้ว่าในความจำเป็นด้านเศรษฐกิจต่างก็มีความเห็นสอดคล้องกันว่า สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมและการศึกษามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ซึ่งก็หมายถึงผู้ที่มีฐานะยากจน ต้องรีบเรียนให้จบเร็วเพื่อเข้าสู่อาชีพก่อน โดยจะพยายามหาอาชีพที่มีรายได้สูง เพื่อจะช่วยให้ฐานะของตนเองดีขึ้น

1.7 ด้านคุณภาพของโรงเรียน องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ด้านคุณภาพของ โรงเรียน พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก นักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ และนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีงานทำ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา เนียมเปรม (2530 : 54 -56) ที่พบว่านักศึกษาได้เลือกเรียนในคณะที่ต้องการ มีอาจารย์ที่ทรงคุณวุฒิ ระบบการบริหารงานที่สนับสนุนและเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้าวิชาการ และมีการเอาใจใส่ในสวัสดิการต่าง ๆ จากความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ได้ทราบว่าเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันนี้ได้พยายามที่จะจัดหลักสูตรและเนื้อหาให้นักศึกษาสามารถที่จะเข้าใจเนื้อหาได้อย่างลึกซึ้งและง่ายต่อการจดจำ เพื่อที่นักศึกษาจะได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปใช้ประโยชน์ได้ในภาคปฏิบัติ ซึ่งจากผลการศึกษาแสดงว่าการเลือกเรียนของนักเรียนจะพิจารณา ครูอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนและโอกาสในการทำงานและศึกษาต่อ โดยพิจารณาจากรุ่นพี่ที่จบการศึกษา การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมสู่สังคม ความมีระเบียบวินัย ความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือ ความทันสมัย การจัดการเรียนการสอน เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี

2.1 องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม มี 3 องค์ประกอบ คือ สถานศึกษา เพศ และรายได้ของบิดามารดา จากผลการศึกษาบ่งชี้ให้เห็นว่าในการเลือกเรียนของนักศึกษา จะพิจารณาถึงสถานศึกษาที่จะเข้าศึกษาโดยพิจารณาว่าโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี มีการจัดกิจกรรมส่งเสริม มีระเบียบวินัย มีอุปกรณ์เครื่องมือพร้อมและทันสมัย มีการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ เมื่อสำเร็จสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำและ สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก นอกจากนี้เพศยังเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเรียนด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพดี รัตนาภิรมย์ (2524 : 13) ซึ่งส่วนใหญ่จะเห็นเพศหญิงไม่นิยมเรียนในด้านเกี่ยวกับช่างส่วนใหญ่แล้วนิยมเรียนด้านพาณิชยกรรมมากกว่าส่วนเพศชายนั้นนิยมเรียนเกี่ยวกับช่างมากกว่าพาณิชยกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชาญวิทย์ กลิ่นเลขา (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนคือ เงินที่บิดามารดาหรือผู้อุปการะให้เพื่อการศึกษาเหมาะสม ก็แสดงว่าการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ รายได้ของบิดามารดามีผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษา ถ้าบิดามารดาเป็นผู้ที่มีฐานะต่ำหรือปานกลางความสามารถที่จะส่งบุตรหลานของตนเองเข้าศึกษาต่อได้ โดยไม่ออกกลางคันและมีโอกาสสูงเพราะระยะเวลาในการส่งเรียนไม่นานเกินไป

2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนประเภทวิชา พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม คือ ความจำเป็น แสดงว่านักศึกษาต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อจุนเจือครอบครัวเลือกเรียนเพราะสอบเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยของรัฐบาลไม่ได้ คุณภาพของโรงเรียนนั้นนักศึกษาเห็นว่าเลือกเรียนเพราะนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก โรงเรียนมีครู-อาจารย์ที่มีคุณวุฒิ และนักเรียนรุ่นพี่ที่สำเร็จจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีงานทำ ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องปัจจัยที่มีผลให้นักศึกษาเลือกเรียนเพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้แนะนำให้เรียน ครู-อาจารย์ประจำชั้นและครู - อาจารย์แนะแนวโรงเรียนเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนะนำแนวทางให้ และส่วนหนึ่งมาจากนักเรียนรุ่นที่ ๆ แนะนำและแนะนำแนวทางให้ และใน ด้านเกียรติยศชื่อเสียงปัจจัยที่มีผลให้นักศึกษาเลือกเรียนเพราะ ต้องการประกอบอาชีพที่ สุจริต ต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม และเมื่อจบแล้วสามารถ ประกอบอาชีพที่นำชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่วงศ์ตระกูลได้

2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับภูมิหลังที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี คือ ประเภทวิชาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิสา เนียมเปรม (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับ สามารถเลือกคณะและสาขาที่ต้องการเรียนได้ตามที่ตนชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรรัตน์ เจริญชัย (2531 : 21-24) ได้พูดถึงลักษณะงานอาชีพทุกชนิดต้องการความรู้และทักษะโดยเฉพาะ ผู้เรียนจึงควรสำรวจความสนใจและความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาในสาขาวิชาใดได้ดีต้องมีการวิเคราะห์ตนเองอย่างตรงไปตรงมา ควรเลือกสาขาวิชาที่เรามีความสนใจจะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในงานทำให้สามารถทำงานให้เจริญก้าวหน้าได้ ความสนใจและความต้องการส่วนตัวเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกประเภทวิชาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้นักศึกษาต้องการเลือกเรียนลักษณะวิชาชีพที่หางานทำได้ง่าย รายได้ดี และเป็นวิชาชีพที่ใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว องค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกเรียนคือรายได้ของบิดามารดา นั่นคือเงินที่บิดามารดาหรือผู้อุปการะให้เพื่อการศึกษาเหมาะสม ก็แสดงว่าการเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ รายได้ของบิดามารดามีผลต่อการเลือกเรียนของนักศึกษา นั่นก็คือนักศึกษาจะพิจารณาถึงรายได้ของบิดามารดาว่าจะสามารถหาเงินส่งเสียให้สามารถศึกษาจนจบหลักสูตรได้หรือไม่

2.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่าองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีความความสัมพันธ์กันกับการเลือกประเภทวิชา นอกจากนี้ ยังพบว่าความสนใจและเหตุผลส่วนตัวมีผลต่อการเลือกเรียนด้วยแสดงให้เห็นว่า ความต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง และประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง มีผลต่อการเรียนอาชีวศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ปวช. ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี พบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ปวช. ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า องค์ประกอบที่มีผลอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะงานและความก้าวหน้า ด้านเกียรติยศและชื่อเสียง ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านคุณภาพของโรงเรียน และด้านรายได้และอาชีพตามลำดับ และองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ปวช. ใน โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในจังหวัดอุดรธานี คือ ความจำเป็น คุณภาพของโรงเรียน บุคคลที่เกี่ยวข้อง และความสนใจและเหตุผลส่วนตัว จึงน่าจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ครูแนะแนว อาชีพและจัดหางาน ตลอดจนทั้งครู-อาจารย์จะต้องให้ความสนใจ เพื่อจะได้สร้างเสริมมูลเหตุจูงใจให้มากขึ้นและจะเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนนักเรียนนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งหน่วยงานของรัฐและเอกชน มีความต้องการเป็นจำนวนมากเพราะประเทศชาติ กำลังพัฒนาจากอาชีพเกษตรกรรมไปสู่อาชีพอุตสาหกรรมมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1. เนื่องจากองค์ประกอบเกี่ยวกับคุณภาพของโรงเรียนมีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรจัดประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการเรียนการสอนให้โรงเรียนมีคุณภาพ และน่าจะมีการประเมินคุณภาพการศึกษาและมีการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาด้วย
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาได้ขยายหลักสูตรให้มากกว่าในปัจจุบันเพื่อให้โรงเรียนจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและตรงกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับลักษณะงาน รายได้ และอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน โดยการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมและควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอนของครูด้วย

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดเป็นนโยบายในการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้เข้ารับการอบรมสัมมนา ในวิทยาการใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำความรู้ทักษะและเทคนิคใหม่ๆ ไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

1. ผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ความสามารถที่ติดตัวมาใช้ให้มากที่สุดให้เขาได้แสดงออกอย่างเต็มความสามารถของเขา โดยครูอาจารย์ผู้สอนคอยให้กำลังใจและแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่ยังขาด นักศึกษาจะมีความมั่นใจในอาชีพและนักศึกษาจะเกิดความภาคภูมิใจในสิ่งที่เขาทำได้จนสำเร็จ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ ทำให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีเกียรติยศชื่อเสียง
2. ผู้บริหาร และครูผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ทหารายได้พิเศษระหว่างเรียน โดยครูอาจารย์หรือผู้บริหารประชาสัมพันธ์ให้เอกชนมาใช้บริการ หรืออาจจะให้เด็กนักเรียนไปบริการนอกสถานที่ในเวลากลางวัน โดยครูอาจารย์เป็นผู้ควบคุมดูแล เพื่อให้เด็กนักเรียนมีรายได้ในระหว่างเรียนและได้เรียนรู้ลักษณะงาน ได้ฝึกปฏิบัติ และเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้วย
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวควรจัดนิทรรศการเกี่ยวกับการศึกษาต่อหลังจากที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นแนวทางในการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
4. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนควรพิจารณาค่าธรรมเนียมเงินบำรุงการศึกษาและค่าภาคปฏิบัติเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันหรือไม่มีความเหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ เพราะองค์ประกอบด้วยความจำเป็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษามีผลต่อการเลือกเรียนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาและครูแนะแนวควรสำรวจรายได้ของผู้ปกครองนักเรียนเพื่อหาแนวทางแก้ไขกับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเงิน ทางโรงเรียนควรจัดหาทุนการศึกษาให้มากขึ้น
5. สถานศึกษาควรจัดตั้งศูนย์รวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับสถานประกอบการในจังหวัดภาคและประกาศและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาใช้ในการประกอบการตัดสินใจหางานทำตามลักษณะงาน รายได้และอาชีพที่ต้องการ

6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อส่งนักเรียน ออกฝึกงาน ซึ่งนอกจากจะทำให้นักเรียนได้มีการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ แล้วยังเป็นการถ่ายที่สถานประกอบการเหล่านั้นจะรับนักเรียนเข้าทำงานทันทีหลังจากสำเร็จ การศึกษาหรืออย่างน้อยก็ฝึกงานก็เป็นประสบการณ์ในการช่วยหางานทำได้ง่ายขึ้น

7. โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ได้เข้ารับการอบรมสัมมนา ในวิทยาการใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำความรู้ทักษะและเทคนิคใหม่ๆ ไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ปวช. ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ และสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้งในระดับจังหวัดและระดับ เขตการศึกษา เพื่อให้ทราบผลการวิจัยในส่วนรวมของเขตการศึกษา

2. ควรทำการวิจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียน ปวช. จำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เช่น ประเภทวิชาหลาย ๆ ประเภทวิชา ค่านิยมทางสังคม มโนทัศน์ ของนักศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงาน รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู แรงจูงใจ เป็นต้น

3. ควรทำการวิจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ของนักเรียน ปวส. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและวางแผนปรับปรุง แก้ไข การรับนักเรียน ทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางนโยบายการจัดการศึกษาระดับประ กาศศึนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

บรรณานุกรม

จรรยา ชูลาภ. 2524. “การวิจัยการศึกษาวชิชาชีพ.” เอกสารประกอบบรรยายในการอบรมศึกษานิเทศก์ เล่ม 2 โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, (อัสสัมชัญ).

จิตรอารี เนตรหิน. 2513. “การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนมัธยมแบบประสมภาคการศึกษา 11.” ปรินฎยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

จีรพจน์ สุภาวณิชยกุล. 2533. “สภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตามทัศนะผู้บริหารและครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา.” ปรินฎยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

จำลอง มาเที่ยง. 2512. “การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุดรธานี.” ปรินฎยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เฉลิมเผ่า อจละนันท์. 2520. “แรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกเรียนสายอาชีพ ศึกษาเฉพาะกรุงเทพมหานครที่เคยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาแบบประสม.” ปรินฎยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชาญวิทย์ กลิ่นเลขชา. 2539. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสมุทรสาคร.” ปรินฎยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. 2532. "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ณรงค์ คิดโสภา. 2516. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับมัธยมสายสามัญ จังหวัดสกลนคร." ปริญญาบัตรการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

ธวัชชัย จิระฉายากุล. 2527. "จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พรีนติ้งเฮาส์ จำกัด.

ธนู แสงศักดิ์. 2517. "แนวคิดในการจัดการศึกษาระดับปริญญา." ในบทความอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาการ.

ทรัพย์ากรมณุษย์, สถาบัน. 2532. ภาวะเศรษฐกิจปี 2531 และ 2532:ผลกระทบต่อแรงงาน. กรุงเทพฯ: สถาบันทรัพย์ากรมณุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิตยา ธรรมพันธ์. 2523. "ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส." ปริญญาบัตรการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2528. พัฒนากวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงจันทร์.

บุญเทียม เจริญยิ่ง. 2532. “แนวทางผลิตคนป้อนตลาดแรงงาน.” มติชนรายวัน 30 ต.ค.
หน้า 8.

เบญจมาศ เล็กอุทัย. 2530. “แบบจำลองมหภาคสำหรับตลาดแรงงานในประเทศไทย.”
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประจวบ ประภาวศ์. 2516. “การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้อง
การในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียน
มัธยมแบบประสมกับมัธยมสายสามัญ จังหวัดเชียงใหม่.” ปริญญาโทการศึกษาศึกษา
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

ประมวล ศิริพันธ์แก้ว. 2513. “เหตุผลของนักเรียน ม.ศ.3 และ ม.ศ.5 ในภาคตะวันออกเฉียง
กับการเลือกและไม่เลือกเรียนทางครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยา
วิชาการศึกษาศึกษาประสานมิตร.

ประสิทธิ์ นิมจินดา. 2513. “เหตุผลของนักเรียน ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 ในภาคใต้เกี่ยวกับการไม่
เลือกเรียนทางครู.” ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษาประสานมิตร.

ปกรณ์ สุทธิประการ และประภา ปรเจักษ์ศุภนิติ. 2537. “การจัดกิจกรรมในอุตสาหกรรม
ศึกษา.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2514. “การแนะแนวและให้คำปรึกษา.” กรุงเทพฯ : พัทธอักษร,
ม.ป.ป.

พล แสงสว่าง. 2529. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. สงขลา : เทพการพิมพ์.

พรเทพ ลีทองอินทร์. 2533. "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยพลศึกษา." กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ไพรัตน์ วงศ์รุ่ง. 2510. "ลักษณะและสถานภาพของนักเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัยตามโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา." ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมธี ปิลันธนานนท์. 2531. "ปรัชญาการศึกษา." กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ยุพดี รัตนานิคม. 2524. "ความสนใจของนักเรียนมัธยมปีที่ 3 ของจังหวัดจันทบุรีที่มีต่ออาชีวศึกษา." ปริญญานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุพวรรณี สุขสมิตติ. 2510. "ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราตรี รุ่งโรจน์ดี. 2515. "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.

ลัดดา สุวรรณรัตน์. 2512. "แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทการช่างอุตสาหกรรม." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.

วัชรีย์ ทรัพย์มณี. 2533. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรัตน์ อภิรัตน์กุล. 2527. “การประชาสัมพันธ์.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

วีรพัฒน์ อุทัยรัตน์. 2536. “ใจความสำคัญหลักการสอนออกชีวิตศึกษา.” เอกสารประกอบการ
อบรมครูสอนวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (อ้อสำเนา).

วิจิตร เรื่องสวัสดิ์. 2513. “เหตุผลในการเลือกและไม่เลือกอาชีพครูของนักเรียน ม.ศ. 3 และ
ม.ศ. 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร.

วิจิตร ศรีสะอาด. 2531. “บนเส้นทางสู่อุตสาหกรรมใหม่.” การศึกษาแห่งชาติ. ธันวาคม
2530 - มกราคม 2531. 4-14.

ศิริลักษณ์ จินดากุล. 2512. “การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดพระนครกับต่างจังหวัด.” ปรินิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2506. “แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 1 2532-2539.”
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2507. “ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507.” กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ครุสภา.

สนั่น ประจงจิตร. 2515. “การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือก
อาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมแบบ
ธรรมดาในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น.” วิทยาลัยนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยา
ลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร.

สงวนชม ชวนชม. 2534. “สภาพปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” ปริญญาโทครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต.” กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.

สถิต วงศ์สุวรรณ. 2527. “จิตวิทยาแนะแนว.” กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.

สนธิ สมัครการ. 2530. “แนวคิดบางประการในการพัฒนาสังคม.” พัฒนบริหารศาสตร์.
27(4) ตุลาคม 2530.

สุนิสา เนียมเปรม. 2530. “ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร.” ปริญญาโทครุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมจิตร อภินาพงษ์. 2523. “ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและแสดงตัว - เก็บตัว กับ
ความสนใจในอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 5 ปีการศึกษา 2533 จังหวัดชุมพร.” ปริญญา
โทการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.

สมยศ ไชยเวช. 2518. “ปัญหาวิศศึกษา วิชาศึกษากับการพัฒนาชุมชน.” วารสาร
วิศวกรรมสาร 3 (5) : พฤศจิกายน 6-14.

สมพงษ์ เกษมสิน. 2514. วิทยานิพนธ์. พระนคร : หจก. เกษมสุวรรณ.

สมพงษ์ อาภาพันธ์. 2519. “การเลือกอาชีพของนักเรียน ม.ศ. 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่างกันโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์การ
ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

หวั่น ประพาน. 2516. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับมัธยมศึกษาสายสามัญ จังหวัดสงขลา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระธานมิตร.

อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531. "แนะนำอาชีพคหกรรมศาสตร์." วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 32 (1-2).

อรวรรณ ประคองเวช. 2521. "การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในเขตการศึกษา6." ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประธานมิตร.

อำไพ จิตต์วัฒน์. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมกับมัธยมศึกษาสายสามัญกรุงเทพมหานคร." ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประธานมิตร.

อาชีพศึกษา, กรม. 2538. "สถิติอาชีพศึกษา." กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

Cochran. John Robert. 1969. "The Relationship of Self Concept to School Motivation and Level of Occupational Aspiration." Desertaion Abstracts.

Eddy, V.S. 1995. "The Influences of Selected Factor on The Vocational Choice of Vocational Agricultural Students in Louisiana.

Ginzberg, Eli, "Counseling for Career Development." (Boston:Houghton Mifflin Co., 1974), abstract.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Greenleaf, Walter James. 1955. *Occupations and Careers*. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc.

Holland, S.L. 1957. "Exploration of a Theore of Vocation Chioce : VLA Longitudinal Study Using a Sample of Typical College Students." *Journal of Applied Psychology*.

Noe, Raymond and Others. 1991. "An Investigation of the Correlates of Career Motivation." *Journal of Vocational Behavior*. vol. 37 (3) 1990 (Dec). *Psychological Abstracts*. vol. 78 no. 4,.

Roe. "An Investigation of the Correlates of Career Motivation." *Journal of Vocational Behavior*, Vol. 37(3), 1990 (Dec.) *Psychological Abstracts*. Vol. 78(4), 1991 (Apr).

Super, Donald E. and John O. Crites. 1968. *Appraising Vocational Fitness*. Delhi: Universal Book Stall.

Walter James Greenleaf. 1955. *Occupations and Careers*. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๘๖ / 2539

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายทวิศักดิ์ เป้าหล่อเพชร

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายทวิศักดิ์ เป้าหล่อเพชร เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการ
วิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สมพร ไชยะ

ดร.สวัสดี อุดมโภชน์

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์

อาจารย์โอวาท มูลศิริ

อาจารย์อัจฉรา สีนสินธุ์สกุลไชย

ผศ.ดร.สมพร ไชยะ

ดร.สวัสดี อุดมโภชน์

ประธานประจำสาขาวิชา

กรรมการประจำสาขาวิชา

กรรมการประจำสาขาวิชา

กรรมการ

กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนตรโรจน์)

รักษาการในตำแหน่งคณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2539

1. นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อการเข้าเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี” โดยมี ศศ.ดร. สมพร ไชยะ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดิ์ อุดมโภชน เป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

(รศ.ดร.มนัส ตั้งวรศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 3793

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๘ พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายจำรัส สุตานิช

ด้วยคณะกรรมการอำนวยการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการอำนวยการ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพนธ์ ลีภักดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๕๖๕

ที่ ทม 1504/ 3793

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๘ พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายจิตต์ อิศริย์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอ เชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพนี ลิกิจวัคณะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3793

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

พศจิกายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

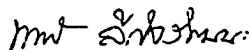
เรียน นายพินิจ สุภวัฒน์

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3793

ที่ ทม 1504/

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ศุภศักดิ์ บุตรดีสุวรรณ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Prof. Dr. P. P. P.

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัจนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๖๖

ที่ ทม 1504/ 3795

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

พฤษภาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต

ด้วย นายทวีศักดิ์ เป้าหล่อเพชร เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักเรียนระดับประกาศ
นียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ทม- สักกะ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4060

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือ ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์
  2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
  3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียน
เรื่องวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษารูปแบบประกอบที่มีต่อการเข้าเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี" ได้รับอนุมัติหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์แล้ว
เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม ๒๕๖๓

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัด
หน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ทศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

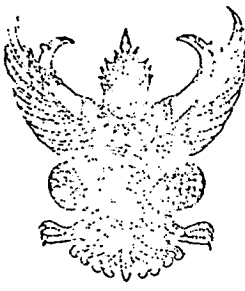
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

แจ้งว่ากรณีแจ้งทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 1207/

1681/

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ 10300

18 กุมภาพันธ์

2540

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ หรือครูใหญ่

ด้วย นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเสนอ เป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อการเข้าเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี” มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามกับนักเรียน ในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอรรรณ สุนทรชัย)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

กองนโยบายและแผน

โทร. 2828654

โทรสาร 2817112

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดยนายทวิศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร

1. โรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล
2. โรงเรียนช่างกลอุดรธานี
3. โรงเรียนเทคนิคพนิชยการสันตพล
4. โรงเรียนเทคนิคอุดรอำวนวยศิลป์
5. โรงเรียนปอสีเทคนิคอุดรธานี

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีอยู่ 3 ตอน ขอให้นักเรียนตอบคำถามในแต่ละตอนตามสภาพความเป็นจริง เพื่อผู้วิจัยจะได้นำคำตอบที่ได้จากนักเรียนไปศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง และการวางแผนจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในอนาคต ผู้วิจัยหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับและจะไม่ส่งผลเสียหายแก่ตัวนักเรียนหรือโรงเรียนแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังของนักเรียน ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความและเติมค่าในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ท่านเป็นนักเรียนโรงเรียน.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
2. ประเภทวิชาที่ท่านกำลังเรียนอยู่
( ) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ( ) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
3. เพศของท่าน
( ) ชาย ( ) หญิง
4. ผลการสอบชั้น ม.3 หรือเทียบเท่าของท่าน ได้คะแนนเฉลี่ย
( ) ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ( ) ต่ำกว่า 2.00 ลงมา
5. บิดาของท่านประกอบอาชีพ
( ) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ( ) ไม่ได้รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
6. มารดาของท่านประกอบอาชีพ
( ) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ( ) ไม่ได้รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
7. บิดามารดามีรายได้รวมกันโดยเฉลี่ยต่อเดือน
( ) ต่ำกว่า 10,000 บาท ( ) สูงกว่า 10,000 บาท
8. บิดามารดาของท่าน
( ) อยู่ด้วยกัน ( ) หย่าร้าง
( ) ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งถึงแก่กรรม ( ) ถึงแก่กรรมทั้งคู่
9. ปัจจุบันใครเป็นผู้อุปการะท่านในการศึกษาเข้าเรียน
( ) บิดา ( ) มารดา
( ) ญาติพี่น้อง ( ) ทำรายได้ด้วยตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน ในจังหวัดอุดรธานี

โปรดแสดงเหตุผลในการตัดสินใจเลือกประเภทวิชาที่ท่านเรียน โดยพิจารณาจาก
องค์ประกอบต่อไปนี้ทีละข้อ ซึ่งแต่ละข้อมีคำตอบไว้ให้เลือก 5 ช่อง ให้ท่านขีดเครื่องหมาย /
ลงในช่องใดช่องหนึ่งของทุกข้อตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

องค์ประกอบต่อไปนี้จะมีผลในการทำให้ท่านเลือกเข้าเรียนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมากน้อยเพียงใด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ประเภทวิชาที่เรียน บิดาเป็นผู้แนะนำให้เรียน					

ก. ถ้าท่านเลือกเรียนประเภทวิชาที่กำลังเรียนอยู่ เพราะบิดาของท่านเป็นผู้แนะนำ
โดยตรง ให้ขีดเครื่องหมายถูก / ลงในช่อง "มากที่สุด"

ข. ถ้าท่านเลือกเรียนประเภทวิชาที่กำลังเรียนอยู่ โดยบิดาของท่านไม่ได้เป็นผู้
แนะนำเลย ให้ขีดเครื่องหมายถูก / ลงในช่อง "น้อยที่สุด"

"มากที่สุด" หมายความว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการการเลือกเรียนมากที่สุด

"มาก" หมายความว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการการเลือกเรียนมาก

"ปานกลาง" หมายความว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการการเลือกเรียนพอประมาณ

"น้อย" หมายความว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการการเลือกเรียนเล็กน้อย

"น้อยที่สุด" หมายความว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อการการเลือกเรียนเล็กน้อยมาก

เมื่อท่านเข้าใจแล้ว โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียดทุกข้อ และแต่ละข้อให้
ขีดเครื่องหมายถูก / เพียงข้อเดียวเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบต่อไปนี้จะมีผลในการทำให้ท่านเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมากน้อยเพียงใด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. บุคคลที่เกี่ยวข้อง					
1. บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เป็นผู้แนะนำให้เรียน.....					
2. เลื่อนเรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ หรือญาติสนิท.....					
3. เลื่อนเรียนตามเพื่อน ๆ ที่รักชอบพอกัน.....					
4. ครู-อาจารย์ประจำชั้นและผู้อำนวยการให้.....					
5. นิกเรียนรุ่นพี่ ๆ แนะนำและแนะแนวทางให้.....					
6. ครู-อาจารย์ แนะนำโรงเรียนเดิม แนะนำให้.....					
ข. รายได้และอาชีพ					
7. ต้องการประกอบอาชีพเหมือนกับบิดามารดา.....					
8. ต้องการประกอบอาชีพเหมือนพี่หรือญาติ ๆ.....					
9. ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วหางานทำง่ายเพราะตลาดแรงงานต้องการ.....					
10. ประเภทวิชาเลือกเรียนสามารถสร้างงานให้ตนเองได้.....					
11. ประเภทวิชาเลือกเรียนเมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพและมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงได้สะดวก.....					
12. มีความต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยความสามารถและฝีมือระดับสูงเพื่อหารายได้สูงขึ้น.....					
ค. ความสนใจและเหตุผลส่วนตัว					
13. ต้องการประกอบอาชีพอิสระที่มีรายได้สูง.....					
14. ประเภทวิชาที่เลือกเรียนเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของตนเอง.....					
15. สามารถทำคะแนนวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เรียนอยู่ได้ดี.....					
ง. เกียรติยศและชื่อเสียง					
16. เมื่อเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพที่น่าชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่วงศ์ตระกูลได้.....					
17. ต้องการประกอบอาชีพที่สุขวิต์.....					
18. ต้องการประกอบอาชีพอิสระและเป็นที่ยอมรับของสังคม.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบต่อไปนี้จะมีผลในการทำให้ท่านเลือกเข้าเรียนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมากน้อยเพียงใด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
จ. ลักษณะงานและความก้าวหน้า					
19. ต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ที่ต้องอาศัยเทคนิคต่าง ๆ ในระดับสูง.....	.....	.....	.....	.....	.....
20. ต้องการประกอบอาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
21. ต้องการประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง.....	.....	.....	.....	.....	.....
22. ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
23. ต้องการประกอบอาชีพที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ห้อง ๆ หรือ ญาติ ๆ	.....	.....	.....	.....	.....
24. ต้องการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและ สังคมปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
ฉ. ความจำเป็น					
25. ต้องการประกอบอาชีพโดยเร็วที่สุดเพื่อเงินเพื่อครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....
26. เลือกเรียนเพราะไม่ทราบว่าจะเรียนที่ไหนดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
27. เลือกเรียนเพราะสอบเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยของ รัฐบาลไม่ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
28. เลือกเรียนเพราะโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน ไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายมาก.....	.....	.....	.....	.....	.....
29. เลือกเรียนเพราะรับทุนการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจาก จากฐานะยากจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
30. เลือกเรียนเพราะบิดาหรือมารดาที่มีความผูกพันกับทาง โรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
ช. คุณภาพของโรงเรียน					
31. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการประชาสัมพันธ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
32. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจัดกิจกรรมส่งเสริมสังคมดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
33. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีระเบียบวินัยดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
34. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีอุปกรณ์เครื่องมือพร้อมและ ทันสมัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
35. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการจัดระบบการเรียน การสอนดี.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบต่อไปนี้มีผลในการทำให้ท่านเลือกเข้าเรียนใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมากน้อยเพียงใด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๑๖. โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีครูอาจารย์มีคุณภาพดีสูง.....	.....	.....	.....	.....	.....
๑๗. นักเรียนรุ่นพี่ ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมี งานทำมาก.....	.....	.....	.....	.....	.....
๑๘. นักเรียนรุ่นพี่ ที่สำเร็จจากโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงได้มาก.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร เกิดวันที่ 1 มกราคม 2492 ที่บ้านนาม่วง ตำบลนาบัว อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุดรธานี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร วิชาเอกคณิตศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2514

เริ่มทำงานในตำแหน่งครูตรี โรงเรียนบ้านนามู จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2512

ลาออกจากราชการเข้าทำงานเป็นครูโรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล เมื่อ พ.ศ.2515

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการและอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนอุดรพนิชยการ-ช่างกล อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี

